

Kaupunkirakennelautakunta

Aika 18.09.2024 klo 15:15 - 17:22

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone (Suokatu 42) sekä sähköinen kokous (Teams)

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 154	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 155	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 156	Tiedonanto vireilletulosta, asemakaava / Hiltulanlahden rampin ympäristö	5
§ 157	Asemakaavan muutosehdotus / Vuorikatu 21	6
§ 158	Asemakaavan muutosehdotus / Uuden Minna Canthin koulun ympäristö	9
§ 159	Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelma ja esiintymislava	12
§ 160	Kuopion ja Etelä-Siilinjärven kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle	15
§ 161	Ranta- ja maaseutualueiden yleiskaavamuutokset 2020, yleiskaavaehdotus	17
§ 162	Kauppakirjan korjaaminen / kiinteistöt 297-11-52-4, 297-11-52-5, 297-11-52-6 ja 297-11-52-7 / Stockpos Oy	19
§ 163	Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen Vehmersalmen alueella	21
§ 164	Vesiosuuskuntien rakentamisen avustaminen vuonna 2024	26
§ 165	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta	33
§ 166	Lumen käsittelymaksun tarkastus 1.11.2024 alkaen	43
§ 167	Yhdyskuntatekniset palvelut 2024 -kyselytutkimuksen tulokset	44
§ 168	KYP tiedonannot	47

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pääkkö Sakari Tolppanen Tapio Asikainen Iris Chiksoeva Elena Hytönen Hanna Jukarainen Markus Kokki Hannu Kulin Sirpa Nieminen Petri Wetzell Eero Wihuri Mirja Jari Kyllönen Markkanen Sallamaarit Voutilainen Joonas	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen esittelijä kaupunginhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja	§:t 154-163 ja 165-168 pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja §:t 154-158 ja 167-168 apulaiskaupunginjohtaja klo 16.25 saakka, §:t 154-159
	Tanja Ahonen Ismo Heikkinen Jukka Holopainen	muu osallistuja muu osallistuja muu osallistuja	ympäristöjohtaja kaupungininsinööri kaavasuunnittelija, klo 16.40-16.47, § 161
	Juho-Pekka Hukkanen	muu osallistuja	kaupunkisuunnittelija, klo 16.30-16.40, § 160
	Markku Kolari	muu osallistuja	kunnossapitopäällikkö, klo 17.05-17.20, §:t 166-167
	Annika Korhonen	muu osallistuja	asemakaavapäällikkö, klo 16.30 saakka, §:t 156-159
	Timo Könönen	muu osallistuja	kaavoitusinsinööri, klo 15.25 saakka, § 156
	Ilkka Laine Terhi Leppänen Lauri Lytsy Sari Riekkinen	muu osallistuja muu osallistuja muu osallistuja muu osallistuja	kaupunkisuunnittelujohtaja tiedottaja kiinteistöjohtaja kaupunginpuutarhuri, klo 15.30-16.30, § 159
	Päivi Rissanen	muu osallistuja	vesihuoltoinsinööri, klo 16.50 - 17.05, §:t 163-165
	Minna Matinvuori Anne Simonen-Ruuskanen	muu osallistuja pöytäkirjanpitäjä	tekninen sihteeri henkilöstö- ja talouspäällikkö

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat 154 - 168

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko 19.09.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 154

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 155

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Päätösehdotus

Pöytäkirja tarkastetaan tekniikan niin mahdollistaessa kokouksen päätyttyä tai viimeistään kokousta seuraavana päivänä. Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Tapio Tolppanen ja Hanna Hytönen.

Päätös

Valittiin Hanna Hytönen ja Markus Jukarainen.

Tiedonanto vireilletulosta, asemakaava / Hiltulanlahden rampin ympäristö

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 156
5490/10.02.03/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kaavoitusinsinööri Timo Könönen, puh. 044 718 5415
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta päättää merkitä tiedoksi MRL 63 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville asetettavan vireilletuloaineiston.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että kaavoitusinsinööri Timo Könönen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus Asemakaavatyöllä tutkitaan kaupallisen ja muun yritystoiminnan sijoittamismahdollisuuksia Hiltulanlahden Valtatie 5:n liittymäalueen ympäristöön. Lisäksi asemakaavan tavoitteena on huomioida Lapinmäentien ja Tuovilantien kulmaukseen myönnetyn suunnittelutarveratkaisun mukainen logistiikka-alueen hanke sekä Heinjoen tärkeys hulevesien hallinnan näkökulmasta. Asemakaavan muutoksella tarkastellaan myös yläkoulun sijoittumisen edellytyksiä Hiltulanlahden asuinalueen ympäristöön.

Vaikutusten arviointi Asemakaavamuutoksella lisätään ja monipuolistetaan Kuopion yritystonttitarjontaa elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti. Kaavatyön yhteydessä arvioidaan kaavan vaikutukset liikenteeseen, rakennettuun ympäristöön, ilmastoon, luontoon ja luonnonympäristöön, ihmisiin ja talouteen ja hulevesien muodostumiseen .

Liitteet 5490/2024 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavan muutosehdotus / Vuorikatu 21

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 157
669/10.02.03/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

kaavoitusarkkitehti Sonja Tilaeus, puh. 044 718 5432

kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

1. Kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti vähintään 30 päivän ajaksi.

2. Mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkirakennelautakunnassa, kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ne hyväksyvät asemakaavan muutosehdotuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus**Tiivistelmä**

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Keskisuomalainen Oyj omistaman kiinteistön uudistaminen asemakaavoittamalla alue liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialueeksi (KY) ja kasvattamalla rakennuksen kerrosalaa. Kiinteistöltä puretaan 1958 rakennettu, Savon Sanomien vanhana painotalona tunnettu rakennus sekä 1967 rakennettu painotalon laajennus. Paikalle mahdollisetaan 4-5 kerroksiset toimisto- ja liikerakennukset. Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että se hyväksyy ehdotuksen nähtäville asetettavaksi.

Kaava-alue

Suunnittelualue sijaitsee Kuopion keskustassa Vahtivuoren kaupunginosassa, 150 metriä kauppatorista itään. Alue rajautuu lännessä Vuorikatuun, idässä Puusepänkatuun ja etelässä liikekiinteistöön. Pohjoisessa kaavamuuotosalue rajautuu kahteen asuinkiinteistöön.

Laadintaperusteet, päätökset ja suunnitelmat

Keskisuomalainen Oyj on hakenut 16.10.2018 saapuneella kirjeellä asemakaavan muutosta omistamalleen tontille 297-2-11-7. Asemakaavaan muutoksella selvitetään tontin 2-11-7 käyttötarkoituksen muutosta sekä rakentamistehokkuuden kasvattamisen mahdollisuuksia. Kaavatyö on sisältynyt vuosien 2019–2024 kaavoituskatsauksiin ja asemakaavoituksen työohjelmiin.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Kuopion keskeisen kaupunkialueen osayleiskaavassa alue on kerrostalovaltaista asuinalueutta sekä palvelujen ja hallinnon aluetta.

Nykyinen tilanne	Suunnittelualueelle sijoittuu 1958 rakennettu Savon Sanomien vanha painotalo sekä 1967 rakennettu painotalon laajennus, joissa Savon Sanomien toimitus toimii. 1958 rakennetussa painotalossa on tunnistettu paikallisia kulttuurihistoriallisia arvoja, mutta kuntotutkimuksessa rakennuksesta on löydetty kosteusvaurioon viittaavia mikrobiesiintymiä. Suunnittelualueeseen kuuluu myös osa Kirjastokatua, joka on osa rännikatuverkostoa, joka on rakennettua kulttuuriympäristöaluetta (RKY-alue).
Maanomistus	Suunnittelualan kiinteistön 297-2-11-7 on kaavamuutoksen hakijan Keskiuomalainen Oyj omistuksessa. Kirjastokadun katualue on kaupungin omistuksessa.
Asemakaavan muutosehdotus	<p>Asemakaavan muutoksella Vuorikatu 21 kiinteistö kaavoitetaan liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialueeksi (KY) ja Kirjastokatu, jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi katualueeksi. Tontille on mahdollista rakentaa Vuorikadun varteen viisi kerrosta ja rännikatujen varrelle neljä kerrosta, niin että rakennusmassat ovat porrastettu ympäristöön sovittamiseksi.</p> <p>Rakennusoikeutta muodostuu yhteensä 6500 k-m². Rakennusoikeuden lisäksi kaavamuutoskiinteistön alueelle on mahdollista rakentaa kellarikerros, jota ei lasketa kerrosalaan. Auto- ja pyöräpaikkavaatimukset riippuvat rakennukseen sijoitettavista toiminnoista.</p>
Käsittelyvaiheet	<p>Asemakaavan vireilletuloaineisto on annettu kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 4.12.2019. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen nähtävilläolon yhteydessä 9.12.2019—8.1.2020. Vireilletuloaineistosta jätettiin nähtävilläoloaikana neljä mielipidettä. Kaavoituksen aloituskokous on pidetty 13.1.2020.</p> <p>Luonnosvaiheen aineisto on annettu kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 26.6.2024. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 3.7.2024-16.8.2024. ja aineistosta on järjestetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus sidosryhmille 9.8.2024. Yleisötilaisuus pidettiin 12.8.2024. Valmisteluaineistosta on saatu kaksi lausuntoa. Ehdotusaineisto on laadittu saatujen kannanottojen ja käytyjen neuvottelujen pohjalta.</p>
Jatkotoimenpiteet	<p>Kaupunkirakennelautakunnan hyväksymä asemakaavan muutosehdotus asetetaan julkisesti nähtäville.</p> <p>Kaavamuutoksen hakijan kanssa laaditaan sopimus MRL 12 a luvun mukaisesti yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksesta.</p>
Vaikutusten arviointi	Kiinteistöltä puretaan nykyisin kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset, joilla on todettu olevan paikallishistoriallista arvoa, mutta rakennuksen säilyttäminen ja korjaaminen terveelliseksi ei ole todennäköistä. Rakennusten purkaminen ja uudet rakennukset muuttaa näkymiä ja kaupunkikuvaa. Uudet rakennukset ovat nykyistä korkeampia, mikä näkyy maisemassa sekä piha-alueiden ja katualueiden varjostuksessa. Uudisrakennus lisää toimi- ja liiketilaa Kuopion keskustassa. Kiinteistön käyttäjämäärien kasvu voi lisätä liikennemääriä alueen

läheisyydessä, mutta alueen sijainti mahdollistaa hyvin kestävät liikkumismuodot.

Rakennusten purkamisella on negatiivinen ilmastovaikutus, mutta kaupunkirakenteen tiivistäminen nykyisen infrastruktuurin alueella on kuitenkin ilmastopoliittisesti järkevää, kun uutta infraa ei tarvitse rakentaa ja toiminnot ovat helposti joukkoliikenteellä saavutettavalla alueella

Viiteaineisto:

Kuntalaiset voivat tutustua ja kommentoida viitteellistä 3D-mallia Kunta 3D-osoitteessa: <https://kuopio.kunta3d.fi/Map.html?project=249>

Liitteet

669/2022 Kaavakarttaehdotus

669/2022 Kaavaselostus

669/2022 Asemakaavan seurantalomake, liite 1

669/2022 Ote ajantasa-asemakaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2

669/2022 Kaavan havainneaineisto, liite 3

669/2022 Kaavaluonnoksen havainneaineisto, liite 4

669/2022 Vuorikatu 21 rakennusinventointi, liite 5

669/2022 Vuorikatu 21 rakennushistoriaselvitys, liite 6

669/2022 Vuorikatu 21 meluselvitys, liite 7

669/2022 Luonnosvaiheen lausunnot vastineineen, liite 8

669/2022 Vaikutusten ennakoarviointilomake

Asemakaavan muutosehdotus / Uuden Minna Canthin koulun ympäristö

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 158
5763/10.02.03/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
kaavoitusarkkitehti Anne Partanen, puh. 044 718 5413
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi:
a. asemakaavan muutosehdotuksen
b. asemakaavaan liittyvän sitovan tonttijaon

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus Asemakaavan muutoksen tarkoitus on mahdollistaa Minna Canthin koulun uudisrakentaminen suunnittelualueelle Mölymäelle. Asemakaavan muutosehdotuksessa osoitetaan keskuskentän reunalle Kaartokadun koillispuolelle opetustoimintaa palvelevien rakennusten (YO) ja autopaikkojen (LPA) korttelialueet. Asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä ja siitä on saatu 5 lausuntoa ja 1 muistutus. Kaavan yleisiin määräyksiin on tehty vähäinen lisäys koskien huolto- ja pelastusreittien suunnittelua Aulis Rytkösen kadun kautta. Muutos ei ole olennainen, joten kaavaehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Kaava-alue Suunnittelualue sijaitsee Mölymäellä Haapaniemen kaupunginosassa (8. kaupunginosa) Mölymäenpuiston lounaispuolella.

Asemakaavan muutosehdotuksen käsittelyvaiheet

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi asemakaavan muutosehdotuksen ja siihen liittyvän sitovan tonttijaon nähtäville asetettavaksi 26.6.2024. Ehdotusaineisto on ollut MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 3.7.–16.8.2024. Nähtävilläolosta on tiedotettu Savon Sanomissa ja kaupungin nettisivuilla julkaistuin kuulutuksin. Lähialueen maanomistajia ja -haltijoita on tiedotettu lisäksi myös kirjeillä ja sähköpostilla. MRA 28 §:n mukaisille tahoille varattiin mahdollisuus antaa ehdotusaineistosta lausunto. Ehdotusaineistosta saatiin 5 lausuntoa ja yksi muistutus. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo ja Pohjois-Savon ELY-keskus lausuiivat, että heillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Kolmeen muuhun lausuntoon sekä muistutukseen annetut vastineet ovat selostuksen liitteenä 10.

Muutokset asemakaavan muutosehdotukseen

Kaavaehdotukseen on tehty lausuntojen johdosta pieniä muutoksia, jotka eivät ole olennaisia kaavaratkaisun kannalta. Strateginen maankäyttö ja Pohjois-

Savon pelastuslaitos kiinnittivät huomiota huolto- ja pelastusreittien järjestelyihin. Sen johdosta kaavaehdotukseen osoitettua liittymäkieltoa Aulis Rytkösen kadulle tutkittiin tarkemmin ja lisättiin kaavaan yleinen määräys, joka sallii huolto- ja pelastusajon kyseiseltä kadulta koulun tontille liittymäkiellon estämättä. Kaavaselistusta on päivitetty ja tehty pieniä täsmennyksiä.

Muistutus kohdistui sisällöltään suunnittelualueen sijaintiin, jonka katsottiin olevan sopimaton koululle. Muistutuksessa vedottiin mm. liikenteen lisääntymisen aiheuttamaan häiriöön ja alueen pysäköinnin haasteisiin, koulun tontin pieneen kokoon ja suunnittelun kokonaiskuvan puutteeseen. Muistutuksessa esitettiin, että koululle tutkittaisiin muita paikkoja Mölymäeltä. Muistutuksessa ei ole tuotu esille sellaista uutta asiasisältöä, joka olisi vaikuttanut jo aiemmin esitettyihin kaavaratkaisun perusteisiin tai toteutusratkaisun valintaan.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan muutos mahdollistaa uuden Minna Canthin koulun rakentamisen Mölymäelle. Koulurakennus toimii aluksi Hatsalan klassillisen koulun väistötilana mahdollistaen näin myös Hatsalan klassillisen koulun uudisrakentamisen sen nykyiselle paikalle kustannustehokkaasti ilman erillisiä väistötiloja. Yläkouluverkoston uudisrakentaminen mahdollistaa nuorille opiskelun terveellisissä, nykyaikaisissa tiloissa.

Vaikutusten ennakoarviointilomake on liitteenä.

Jatkotoimenpiteet

Ehdotukseen tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten kaavaehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn muistutukseen tulee MRL 65 §:n mukaisesti ilmoittaa niille muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Liitteet

5763/2023 Kaavakarttaehdotus

5763/2023 Kaavaselistus

5763/2023 Asemakaavan muutoksen seurantalomake, liite 1

5763/2023 Ote ajantasa-asemakaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2

5763/2023 Kaavaehdotuksen havainneaineisto, liite 3

5763/2023 Luonnosvaiheen havainneaineisto, liite 4

5763/2023 Liikenneselvitys, liite 5

5763/2023 Liikenneverkkosuunnitelma, liite 6

5763/2023 Meluselvitys, liite 7

5763/2023 Vastine vireilletulovaiheen mielipiteisiin, liite 8

5763/2023 Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet vastineineen, liite 9

5763/2023 Ehdotusvaiheesta saadut lausunnot ja muistutus vastineineen, liite 10

5763/2023 Tonttijakokartta

5763/2023 Vaikutusten ennakoarviointilomake

5763/2023 Laaja lapsivaikutusten arviointi päivitetty 17.6.2024

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelma ja esiintymislava

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 159
6007/10.02.03/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen, puh. 044 718 5711
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
kaavoitusarkkitehti Jaana Keränen, puh. 044 718 5408
asemakaavapäällikkö Annika Korhonen, puh. 044 718 5074
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa nähtäville

- Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet,
- Kauppatorin yleissuunnitelmaluonnoksen sekä
- Kauppatorin esiintymislavan luonnossuunnitelmat.

Päätös

Merkitään, että kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Merkitään, että jäsen Hannu Kokki poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Annika Korhonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Kauppatorin ympäristön ja Puijonkadun yleissuunnittelun tarve on tunnistettu useiden torialueelle suuntautuvien erillisten suunnitteluhankkeiden kuten torin esiintymislavan ja ympärivuotisuutta tukevien puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sekä Puijonkadun tulevan perusparannuksen myötä. Suunnittelua tehdään yhteistyössä Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry:n ja Kuopion Pysäköinti Oy:n kanssa.

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet

Suunnittelun tavoitteena on toimivan ja vetovoimaisen kokonaisuuden muodostaminen torin ja ydinkeskustaan saapumisen ympärille palvelemaan sekä kaupunkilaisia että yleistä kunnan ja seudun elinvoiman edistämistä. Suunnitelma on toria, kaupungintalon ympäristöä sekä torin ja aseman välistä Puijonkadun osuutta koskeva kokonaisvisio, jossa esitettyjä toimenpiteitä edistetään tarkemmalla suunnittelulla hanke kerrallaan tulevina vuosina. Kokonaisvisio sisältää kuvia ja inspiroivia esimerkkejä kaupunkitiloista ympäri maailmaa, Kuopiossa toteutettavat konkreettiset toimenpiteet arvioidaan jatkosuunnittelussa. Vahvan kokonaisvision hyöty on tulevien yksittäisten toimenpiteiden tarkoituksenmukainen kohdistaminen parhaan mahdollisen

kokonaisuuden rakentumiseksi. Suunnitelma koostuu kahdesta osiosta; ensimmäisessä kuvataan alueen nykytilaa, käyttäjien kokemusta ja toiveita sekä mahdollisuuksia ja haasteita, toisessa esitetään suunnitteluperiaatteita alueen jatkosuunnitteluun.

Torin osalta nähtäville tulevassa suunnitelmassa on esitetty torin toiminnallinen jäsentely sekä torin rakennetta, käytettävyyttä ja ilmettä parantavia suunnitteluperiaatteita. Huomiota on kiinnitetty erityisesti torin ympärivuotisen käytön tukemiseen ja talviajan aktivointiin. Tärkeät toria koskevat kysymykset, puolikiinteiden rakenteiden ja uuden torilavan sijoittaminen, on ratkaistu kokonaisuutta tukevasti. Kaupungintalon ympäristöä on kehitetty suunnitelmassa vihreäksi kaupunkilaisten olohuoneeksi.

Puijonkadun osalta suunnitelmassa on tarkasteltu katu ympäristön kehittämistä kahden skenaarion avulla, joissa painottuu viisaan liikkumisen järjestelyt sekä katutilan kehittäminen ihmislähtöisesti. Puijonkadun suunnitelmissa on painotettu lisäksi ilmastomuutokseen sopeutumista lisäämällä katu ympäristöön viherrakenteita.

Suunnittelun aikana työhön on osallistettu sekä keskustan toimijoita, Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä, torikauppiaita että kaupunkilaisia. Kuntalaisille suunnatussa kyselyssä selvitettiin torin käyttöä ja näkemyksiä sen toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Kyselyyn saatiin noin 1200 vastausta. Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä ja keskustan toimijoita osallistettiin yhteisissä työpajoissa. Torikauppaiden ja Puijonkadun taloyhtiöiden näkemyksiä kartoitettiin niinkään heille suunnatuilla kyselyillä. Suunnitelmia esiteltiin julkisessa kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa Kuopion kaupungintalolla 10.9.

Nähtävänäoloaikana kuntalaisten on mahdollista ottaa kantaa suunnitelmiin julkaistavan kyselyn kautta. Lisäksi kuullaan mm. opiskelijoita, torin kauppiaita, keskustan ja Puijonkadun yrittäjiä ja toimijoita sekä muita sidosryhmiä. Näkemykset huomioidaan suunnitelman viimeistelyssä, mahdollisten tulevien toimenpiteiden priorisoinnissa ja tarkentavassa jatkosuunnittelussa. Viimeistely suunnitelma julkaistaan syksyn aikana kaupungin verkkosivuilla.

Kauppatorin yleissuunnitelma

Yleissuunnitelmassa määritellään esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainti. Esiintymislavan paikka on esitetty muutettavaksi kaupungintalon edestä Haapaniemenkadun puoleiseen sivuun kaupunkikuvallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen sekä toiminnallisuuden vuoksi. Puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainniksi esitetään torin pohjoisosaa, jolloin ne jäsentävät pohjoisosan muuntuvaan tapahtuma- aluetta ja aktivoivat aluetta etenkin talviaikaan.

Esiintymislava

Esiintymislavasta on tehty 2 vaihtoehtoista luonnosta, jotka molemmat asetetaan nähtäville. Suunnittelun aikana on kuultu tapahtumajärjestäjien ja käyttäjien toiveita. Lisää lausuntoja toivotaan saatavan nähtävilläolon aikana. Myös kaupunkikuvatyöryhmä antaa asiasta oman lausuntonsa.

Jatkotoimenpiteet	<p>Nähtävillääolon jälkeen asia palautuu kaupunkirakennelautakunnalle päätettäväksi. Tavoitteena on, että Kauppatorin yleissuunnitelma, Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet sekä esiintymislavan luonnossuunnitelmat voidaan hyväksyä jatkosuunnittelun pohjaksi. Mikäli suunnitelmat hyväksytään, työ jatkuu Kauppatorin osalta esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien toteutussuunnittelulla. Puijonkadun osalta katusuunnittelu etenee suunnitteluperiaatteiden ja käynnissä olevan liikenteellisen selvityksen pohjalta. Kaupungintalon kiinteistön osalta suunnitteluperiaatteiden mukaisesta puistomaisen ratkaisun edistämisestä vastaa kaupungin Tilapalvelut.</p>
Vaikutusten arviointi	<p>Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet on tulevaa suunnittelua ohjaava ja erityisesti kaupunkiympäristön käyttäjien näkökulmaa painottava ihmisläheinen kokonaisuus, jonka toteuttamisella tulee olemaan vaikutuksia sekä keskusta-alueen käyttäjien sujuvaan liikkumiseen, miellyttävään ja turvalliseen kaupunkiympäristöön että keskustan toimijoiden toimintaympäristöön. Ydinkeskustan elinvoiman kehittämällä on vaikutuksia Kuopion asemaan kansallisessa kilpailussa vetovoimaisuudesta. Kaupungintalon ympäristön kehittämällä vahvistetaan sekä keskustaympäristön viihtyisyyttä että ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen mahdollisuuksia lisäämällä keskustan puisto- ja viheralueita.</p> <p>Torialueen kehittämällä vahvistetaan kaupunkitilan toimivuutta tapahtumatilanteissa ja Kuopion ominaispiirteiden positiivista korostumista matkailukohteena. Puijonkadun kehittämällä on vaikutuksia viisaan liikkumisen, joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn, edistämiseen sekä kaupunkikulttuurin kehittämiseen yhdellä Kuopion aktiivisimmista kivijalkaliikkeiden katuosuuksista.</p> <p>Suunnitteluperiaatteet sisältävän kokonaisvision taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä. Erillisten toteutettavien toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset ovat suuremmat ja tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnitelmia laaditaan ja toteutukseen edetään tulevina vuosina harkinnan ja erillisten päätösten perusteella taloustilanteen asettamissa raameissa.</p>
Liitteet	<p>6007/2004 Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet 6007/2024 Kauppatorin yleissuunnitelma 6007/2024 Kauppatorin uusi esiintymislava Vaikutusten ennakoarviointilomake</p>

Kuopion ja Etelä-Siilinjärven kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 160
34/10.00.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kaupunkisuunnittelija Juho-Pekka Hukkanen puh. 0447185251
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine puh. 0447185401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Kuopion ja Etelä-Siilinjärven kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle -suunnitelman ja esittää sen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Merkitään, että kaupunkisuunnittelija Juho-Pekka Hukkanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunkirakennesuunnitelma on strateginen maankäytön suunnitelma, jolla toteutetaan Kuopion ja Siilinjärven kaupunki- ja kuntastrategioita. Siinä tarkastellaan ja visioidaan Kuopion ja Siilinjärven eteläosan muodostaman ydinkaupunkialueen maankäyttöä ja liikennettä 2040-luvulle saakka. Kaupunkirakennesuunnitelma tukee kaupungin kasvua ja elinvoimaa ja esittää vaihtoehtoja asuntotuotannon ja työpaikkojen kasvualueiksi. Lisäksi suunnitelmassa esitetään pääviheryhteydet, tärkeät liikenneväylät ja joukkoliikenteen runkolinjat sekä palveluverkon pääpiirteet. Suunnitelma mahdollistaa Kuopiossa väestösuunnitteen mukaisen kasvun (noin 1000 asukasta vuodessa) 2040-luvulle saakka ja kaupunkistrategian mukaisen työpaikkatavoitteen (noin 500 uutta työpaikkaa vuosittain) toteutumisen samalla ajanjaksolla, sekä vastaavat tavoitteet Siilinjärven kunnan osalta.

Kaupunkirakennesuunnitelma ohjaa Kuopion ja Siilinjärven kaavoitusta, maanhankintaa ja asuntotuotannon ohjelmointia. Suunnitelma ei ole kaavojen tavoin oikeusvaikutteinen, mutta kaupunginvaltuustojen hyväksymänä strategisena suunnitelmana sillä on tärkeä osayleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta ohjaava vaikutus. Uutena asiana edellisiin kaupunkirakennesuunnitelmiin nähden tässä kaupunkirakennesuunnitelmassa on yhteistyö Siilinjärven kunnan kanssa: suunnitelma kattaa osan myös Siilinjärven kunnan alueesta ja suunnitelma on laadittu yhteistyössä. Tämä suunnitelma on tarkoitettu hyväksyä kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa Kuopiossa sekä kunnanhallituksessa ja -valtuustossa Siilinjärvellä.

Vaikutusten arviointi

Kaupunkirakennesuunnitelma on kokonaisvaikutuksiltaan positiivinen. Vaikutukset on arvioitu suunnitelman selostuksessa, ja Kuopion kaupungin päätöksenteon vaikutusten ennakoarvioinnissa.

Liitteet

34/2024 Liitekartat 1-12 KARA 2040-luku

34/2024 Liite 13 yleiskartta

34/2024 Liite 14 vaikutusten ennakoarviointi Kuopion päätöksenteossa

34/2024 Liite 15 yleisökyselyn raportti

34/2024 Liite 16 kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle selostus

Ranta- ja maaseutualueiden yleiskaavamuutokset 2020, yleiskaavaehdotus

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 161
2190/10.02.02/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
kaavasuunnittelija Jukka Holopainen 044 718 5418
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta

- a) merkitsee saadut lausunnot ja muistutukset ja hyväksyy niihin laaditut vastineet
b) hyväksyy tarkistetun osayleiskaavaehdotuksen ja esittää sen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Merkitään, että kaavasuunnittelija Jukka Holopainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus**Tiivistelmä**

Ranta- ja maaseutualueiden yleiskaavamuutoksissa on kyse pääsääntöisesti jo hyväksytyjen poikkeamislupapäätösten mukaisista päivityksistä alueen yleiskaavaan. Lisäksi muutosten yhteydessä yleiskaavaan tehdään esiin nousseita vähäisiä teknisiä korjauksia ja pienimuotoisia muutoksia, jotka eivät pohjaudu poikkeamispäätöksiin. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 3.7.–16.8.2024 ja siitä on saatu neljä lausuntoa ja yksi muistutus. Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot ja muistutukset sekä niihin annetut vastineet ovat esityslistan liitteenä.

Saatujen lausuntojen ja muistutuksen perusteella kaavaehdotukseen ei ole ilmennyt muutostarpeita. Kaavaselistusta on täydennetty suunnitteluvaiheiden osalta ja selostukseen ja kaavakartoihin on tehty pieniä korjauksia. Muutokset eivät ole olennaisia, joten kaavaehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville MRA 32 §:n mukaisesti

Kaava-alue

Muutokset koskevat Kuopion, Vehmersalmen, Karttulan, Maaningan, Nilsin ja Juankosken maaseutualueiden osayleiskaavoja. Suunnittelualue kattaa koko Kuopion kaupungin. Muutoksia on 24 kappaletta ja ne koskevat pieniä erillään sijaitsevia alueita. Muutosalueet sijaitsevat 13 eri yleiskaavan alueella. Muutettavat yleiskaavat on listattu kaavaselistuksessa. Kaavamuutokset käyvät läpi normaalin kaavoitusprosessin ja muutokset hyväksytään oikeusvaikutteisina. Voimaan tullessaan kaavamuutokset kumoavat kunkin yleiskaavan muutosalueen osalta.

Käsittelyvaiheet

Kaupunginhallitus hyväksyi kaavaluonnoksen 15.6.2020 (§ 179) ja kaavaehdotuksen 17.6.2024 (§ 196) asetettavaksi nähtäville.

Ehdotusaineiston on ollut MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti nähtävillä 3.7.–16.8.2024. Ehdotuksen nähtäville asettamisesta on tiedotettu kaupungin internet-sivuilla ja lehtikuulutuksella. Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia on tiedotettu lisäksi kirjeitse. Kaavaehdotusta esiteltiin yleisötilaisuudessa 7.8.2024 valtuustotalolla. MRA 20 §:n mukaisille tahoille varattiin mahdollisuus antaa ehdotusaineistosta lausunto.

Vaikutusten arviointi

Kyse on hyvin pienimuotoisista, paikallisista yleiskaavamuutoksista, jotka korjaavat voimassa olevat yleiskaavat vastaamaan toteutunutta tilannetta. Kaavamuutokset eivät vaikuta voimassa olevien yleiskaavojen mitoitus- tai suojelutavoitteisiin. Kaavamuutoksilla ei ole vaikutusta valtakunnallisten tai seudullisten alueidenkäytön tavoitteiden toteutumiseen, koska ne noudattavat hyväksytyjen yleiskaavojen suunnitteluperiaatteita, eivätkä ole ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Vaikutuksia yksittäisten rakennuspaikkojen siirron osalta on arvioitu poikkeamispäätösten tai suunnittelutarveratkaisuharkinnan yhteydessä. Laajempi vaikutusten arviointi ei ole tarpeen.

Liitteet

2190/2022 Kaavamuutoskartat ja määräykset, tarkistettu ehdotus
2190/2022 Kaavaselostus, tarkistettu ehdotus
2190/2022 Vastineet kaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin
2190/2022 Vaikutusten ennakoarviointi päätöksenteossa

Kauppakirjan korjaaminen / kiinteistöt 297-11-52-4, 297-11-52-5, 297-11-52-6 ja 297-11-52-7 / Stockpos Oy

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 162
4643/10.00.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

tonttipäällikkö Jarkko Meriläinen, puh. 044 718 5531

kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy, puh. 044 718 5505

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta päättää seuraavaa:

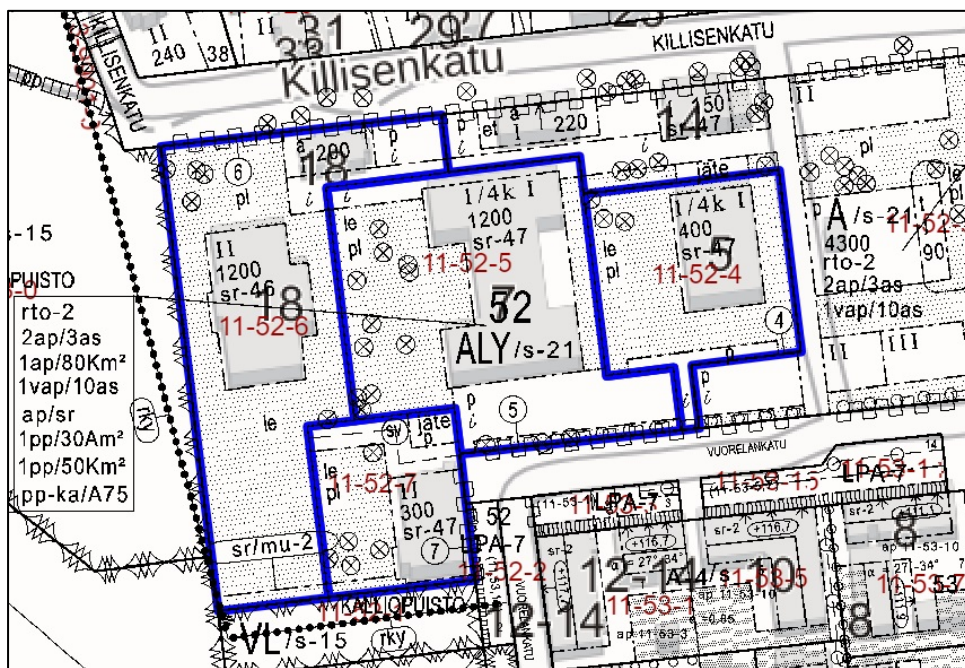
1. Kiinteistöjä 297-44-52-4, 297-11-52-5, 297-11-52-6 ja 297-11-52-7 koskevaa Stockpos Oy:n kanssa 6.9.2024 allekirjoitettua kauppakirjaa korjataan siten, että kiinteistöjen ostaja on Stockpos Oy perustettavien yhtiöiden lukuun.
2. Tämä päätös pannaan kuntalain 143 §:n nojalla täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunkirakennelautakunta päätti 26.6.2024 § 126 myydä Linnanpellon kaupunginosassa sijaitsevat kiinteistöt 297-11-52-4, 297-11-52-5, 297-11-52-6 ja 297-11-52-7 rakennuksineen Stockpos Oy:lle 569 000 euron kauppahinnalla. Kyseessä ovat ns. Sokeain koulun alueen kiinteistöt, joilla sijaitsee asemakaavassa säilytettäviksi osoitettuja rakennuksia. Kiinteistöt on osoitettu oheisessa kartassa.

Kaupunkirakennelautakunta päätti myydä kiinteistöt seuraavin ehdoin:

1. Kauppahinta on 569 000 euroa.
2. Ostaja vastaa varainsiirtoveron ja lainhuutokustannuksen maksamisesta sekä kaupanvahvistajan palkkiosta.
3. Ostaja sitoutuu kustannuksellaan korjaamaan kaupan kohteina olevilla tonteilla olevat asemakaavan perusteella säilytettävät rakennukset viiden vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta lukien siihen kuntoon, että ne täyttävät terveellisyyden, turvallisuuden, hyvän kaupunkikuvan ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eivätkä aiheuta ympäristöhaittaa siten, että rakennusvalvontaviranomainen on pitänyt rakennuksissa hyväksyttävän käyttöönottokatselmuksen. Rakennukset ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että ne jatkuvasti täyttävät yllä luetellut vaatimukset.
4. Yhtä aikaa kauppakirjan allekirjoittamisen kanssa osapuolet solmivat erillisen vuokrasopimuksen päiväkodin käytössä olevista tiloista.
5. Kauppakirja on allekirjoitettava viimeistään 31.10.2024.
6. Muut kauppaehdot määritellään kansliatoimenpitein.

Myyntipäätös on lainvoimainen ja kauppakirja allekirjoitettiin 6.9.2024. Vasta kauppakirjan allekirjoituksen jälkeen havaittiin, että myyntipäätös ja kauppakirja on erehdyksessä tehty suoraan Stockpos Oy:n nimiin, vaikka tarkoitus oli tehdä myyntipäätös ja kauppakirja perustettavien yhtiöiden lukuun.

Perustettavien yhtiöiden lukuun myyminen tarkoittaa sitä, että Stockpos Oy perustaa erilliset kiinteistöyhtiöt kiinteistöjä omistamaan. Kiinteistöjen omistusoikeus rekisteröidään yhtiöiden rekisteröinnin jälkeen Stockpos Oy:n sijasta suoraan erillisten Stockpos Oy:n omistamien yhtiöiden nimiin. Tämä menettely mahdollistaa kiinteistöjä koskevien hankkeiden käsittelyn erillisinä mm. kirjanpidon osalta ja antaa ostajalle suunnitteluvapautta kohteiden tulevaa hallinnointia tai myyntiä ajatellen. Kauppakirjan ehdot sitovat yhtiöitä, joille kiinteistöjen omistusoikeudet rekisteröidään. Kaupungin kannalta ei tässä tapauksessa ole estettä kiinteistöjen myynnille perustettavien yhtiöiden lukuun.

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että 6.9.2024 allekirjoitettuun kiinteistökauppaan tehdään korjaus, jonka mukaan ostaja on Stockpos Oy perustettavien yhtiöiden lukuun.

Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen Vehmersalmen alueella

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 163
3589/11.02.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
vesihuoltoinsinööri Päivi Rissanen, puh. 044 718 5303
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kuopion kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta esittäisi kaupunginhallitukselle Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisen Vehmersalmen Ritoniemen ja Vehmersalmen asemakaava-alueiden lievealueelle tai ranta-alueille.

Kaupunkirakennelautakunnan esitys on ollut lausunnolla ja nähtävänä 20.6.–19.8.2024 välisen ajan, jolloin valvontaviranomaisille on varattu mahdollisuus antaa lausunto ja Kuopion Vesi Oy:lle sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi. Nähtävänä olo aikana ei esitetty toiminta-alue-rajauksiin muutoksia. Vesijohto ja jätevesiviemäriverkoston oletetaan valmistuvan Ritoniemen alueelle vuoden 2025 loppuun mennessä. Muualla esitetyillä toiminta-alueen laajennusalueilla kiinteistöt ovat liittyneet tai helposti liitettävissä verkostoihin.

Päätös

Merkitään, että vesihuoltoinsinööri Päivi Rissanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus**Tiivistelmä**

Kuopion kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta esittäisi kaupunginhallitukselle Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisen Ritoniemen alueelle ja vähäisessä määrin jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisen muille Vehmersalmen asemakaava-alueiden lievealueille.

Kaupunkirakennelautakunnan esitys on ollut lausunnolla ja nähtävänä 20.6.–19.8.2024 välisen ajan, jolloin valvontaviranomaisille on varattu mahdollisuus antaa lausunto ja Kuopion Vesi Oy:lle sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi. Vesijohto ja jätevesiviemäriverkoston oletetaan valmistuvan Ritoniemen alueelle vuoden 2025 loppuun mennessä. Muualla esitetyillä toiminta-alueen laajennusalueilla kiinteistöt ovat liittyneet tai helposti liitettävissä verkostoihin.

Yleistä vesihuollosta

Vesihuoltoa ohjaa vesihuoltolaki (119/2001) myöhempien muutoksineen. Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet

sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Yhdyskuntajätevesistä annettu asetus edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitosten toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muidenkin kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Lisäksi kunnalla on vesihuollon järjestämisvelvollisuus, jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Tällöin kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

Vesihuoltolain 8 § mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen muuttamista koskevan päätöksen tekemistä asiasta on vesihuoltolain 8 §:n mukaan tiedotettava riittävässä laajuudessa. Samassa yhteydessä on varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Yleistä toiminta-alueista

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti sekä siten, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan velvollisuus huolehtia vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaitoksen huolehtimisvelvollisuudella tarkoitetaan verkostojen rakentamis- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on taajama-alueella liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Liittymisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ainoastaan rakentamattomat kiinteistöt. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämisvelvollisuudesta.

Toiminta-alueen hyväksymispäätöksen yhteydessä on asetettava tavoitteellinen aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle vesihuoltolaitoksen verkostojen piiriin. Kysymyksessä on suuntaa antava aikataulu, jonka perusteella toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat ja haltijat voivat arvioida,

millä ajanjaksolla verkosto on tarkoitus ulottua heidän kiinteistöjensä läheisyyteen.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueen hyväksyy kunta. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksyminen on delegoitu kaupunginhallitukselle. Valvontaviranomaisille ja alueen kiinteistöjen omistajille sekä haltijoille tulee varata tilaisuus tulla kuulluiksi ennen hyväksymispäätöksen tekemistä.

Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alue

Kuopion Vesi Oy:n vesi- ja jätevesiviemäroinnin toiminta-alue Vehmersalmella on alun perin hyväksytty vesijohto- ja viemäriverkoston toiminta-alue vuonna Vehmersalmen kunnanvaltuustossa 20.12.2004 ja sitä on Kuopion kaupunginhallitus tarkistanut 27.3.2010. Kuopion Vesi Oy:lle on hyväksytty vesijohto- ja viemäriverkoston toiminta-alueella vuonna 2006 Maaningan alueelle, vuonna 2010 keskeiselle kaupunkialueelle, Karttulaan, Kurkimäkeen, Melalahteen, Kurkimäkeen ja Vehmersalmelle, vuonna 2016 Juankosken alueelle, vuonna 2019 Nilsin Pajuniemen ja vuonna 2020 Karttulan Syväniemelle.

Kuntaliitosten myötä on Kuopion Vesi Oy:lle tullut vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueita myös haja-asutusalueelle. Kuopion Vesi huolehtii vedenjakelusta ja jäteveden viemäroinnistä Maaningan haja-asutusalueella.

Ritoniemen alue Vehmersalmella ja perustelut keskistetyn jätevesiviemärin tarpeelle

*Korjattu hallintolain 51 §:n mukaisena kirjoitusvirheenä 26.9.2024 / Anne Simonen-Ruuskanen

Osa Vehmersalmen Ritoniemen alueen kiinteistöjen omistajista on esittänyt Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamista Ritoniemen alueelle. Ritoniemen alue sijaitsee Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen välissä. Alue ei ~~ole~~ ole YKR-2022 mukaista taajama-alueita. Alue on pääosin pohjavesialuetta, joka asettaa tiukennettuja vaatimuksia jätevesien käsittelylle. Alueella on 60 osayleiskaavan mukaista rakennuspaikkaa, joista vajaa puolet jo rakennettuja. Alueelle on myönnetty useampia rakennuslupia (mm. Jaloharjunsuora, Sallilanniementie), jonka vuoksi vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston saaminen alueelle on kiireellinen. Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiverkostot sijaitsevat jo Ritoniemen alueella Ritoniemen päähän saakka. Osa alueen kiinteistöistä on jo liittynyt vesijohtoon /tai jätevesiviemäriverkoston. Ritoniemen osayleiskaavamääräysten mukaan joidenkin rakennuspaikkojen on liityttävä rakennettavaan viemäriverkkoon. Alueen vesihuolto on teknistaloudellisinta hoitaa keskitetysti.

Vehmersalmen asemakaava-alueiden on myös tarve sisällyttää Kuopion Vesi Oy:n toiminta-alueeseen. Kyseisten alueiden kiinteistöt ovat pääosin jo liittyneet tai on helposti liitettävissä Kuopion Vesi Oy:n verkostoihin. Vehmersalmen mantereella sijaitsevat kiinteistöt ovat YKR-2022 mukaisella taajama-alueella. Toiminta-alueiden laajentamiseksi esitetyillä alueilla on kunnalle muodostunut vesihuollon järjestämisvelvollisuus alueella sekä ympäristönsuojeluyhden että suurehkon asukasjoukon tarpeiden perusteella.

Ympäristön kannalta keskitetty viemärointi vähentää jätevesikuormituksen pääsyä vesistöön ja edistää valtioneuvoston hyväksymän vesienhoidonohjelman toimeenpanoa. Viemäriverkostojen ulkopuolinen asukas kuormittaa jätevesillään vesiä keskimäärin yhtä paljon kuin 6-8 viemäriverkoston piirissä asuvaa. Kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät rehevöittävät vesistöä ja muodostavat riskin uimaveden pilaantumiselle. Vuotavista ja heikosti hoidetuista kiinteistökohtaisista jätevesijärjestelmistä on mahdollista taudinaiheuttaja bakteerien pääseminen vesistöön.

Kuopion kaupunginvaltuuston vuonna 2024 hyväksymässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on linjattu, että vesihuoltolaitoksia tulisi yhdistää suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Tavoitteena on, että vuoteen ~~2020~~ 2030 mennessä Kuopiossa toimisi neljä vesihuoltolaitosta. Tällä hetkellä Kuopiossa toimii 38 vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosta sekä lukusia pieniä vesihuoltoyhtymiä. Ritoniemen alueelle ei ole tarkoituksenmukaista perustaa uutta vesihuoltolaitosta, koska pienillä laitoksilla ei ole toimintaedellytyksiä vastata vesihuoltolain vaatimuksiin. Myös muiden vesihuoltolaitosten (vesiosuuskuntien) kuin Kuopion Vesi Oy:n ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa jätevesiviemäroinnin toiminta-alueitaan Ritoniemen alueelle.

Kuopion Vesi Oy:n Vehmersalmen alueen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen nähtävänä olo, saadut lausunnot ja mielipiteet sekä Kuopion Vesi Oy:n kuuleminen.

Kuopion kaupunkirakennelautakunnan Kuopion Vesi Oy:lle tekemästä esityksestä vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisesta Vehmersalmen alueelle on kuulutettu kaupunginvaltuuston määrittelemässä ilmoituslehdessä (Kuopion kaupunkilehti) ja esitys on ollut julkisesti nähtävänä 20.6.–19.8.2024 välisenä aikana Kuopion valtuustovirastotalolla ja kaupungin internetsivuilla jolloin valvontaviranomaisille on varattu mahdollisuus antaa lausunto ja Kuopion Vesi Oy:lle sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi.

Lausunnot on pyydetty nähtävänä oloaikana seuraavilta viranomaisilta tai tahoilta:

- Etelä -Savon ELY-keskus (Vesihuoltopalvelut),
- Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut,
- Kuopion kaupunki/kaupunkiympäristön palvelualue /ympäristöterveydenhuolto,
- Kuopion kaupungin alueellinen rakennusvalvonta,
- Kuopion kaupunki/kaupunkiympäristön palvelualue /strateginen maankäytön yksikkö
- Kuopion Vesi Oy
- Karttulan vesiosuuskunta
- Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (vesihuoltopalvelut) katsoo esityksen Kuopion Vesi Oy:n toiminta-alueeksi olevan tarkoituksenmukainen. Kuopion kaupungin alueellinen ympäristönsuojelu esittää, että Ritoniemi on saatettava viemäroinnin piiriin mahdollisimman nopeasti. Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuolto kantaa toiminta-alueen laajentamista, jolloin yhä

*Korjattu hallintolain 51 §:n mukaisena kirjoitusvirheenä 26.9.2024 / Anne Simonen-Ruuskanen

useampi kiinteistö saadaan keskitetyn vesihuollon piiriin. Toiminta-alueen tarkistamisesityksestä ei jätetty mielipiteitä. Kuopion Vesi Oy:llä ei ollut huomautettavaa toiminta-alueen hyväksymisestä. Karttulan Vesiosuuskunta sekä Pohjois-Soisal on vesiosuuskunta antoivat lausunnon ja katsoivat toimintaesityksen selkeyttävän vesihuollon järjestämistä alueella toimivien vesihuoltolaitosten sekä kiinteistönomistajien kannalta. Kuopion kaupungin alueellinen rakennusvalvonta ja strategisen maankäytön yksikkö eivät antaneet lausuntoa. Toiminta-alue esityksestä saadut lausunnot ja Kuopion Vesi Oy:n kuuleminen sekä niiden vastineet on esitetty liitteessä 2.

Kuopion Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen rajauksiin lausunnoissa tai Kuopion Vesi Oy:n kuulemisessa ei esitetty muutoksia, joten toiminta-alueen rajauksia ei ole muutettu.

Vaikutusten arviointi

Ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan on positiivinen, kun vedenjakelun toimintavarmuus paranee ja jätevesilietteiden kuljetustarve vähenee, kun kiinteistöt liittyvät keskitettyyn viemärointiin. Kiinteistökohtaisiin järjestelmiin verrattuna vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston liittymisen takaa toimintavarmun jätevesienkäsittelyjärjestelmän ja saattaa puhdistetut jätevedet viranomaisvalvonnan alle. Viemäriverkoston rakentaminen myös parantaa pohjaveden sekä pintavesien laatua.

Liitteet

3589/2024 Kuopion Vesi Oy:n Vehmersalmen alueen tarkistettu vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-aluekartta
3589/2024 Esityksestä Kuopion Vesi Oy:n toiminta-alueeksi annetut lausunnot vastineineen
*3589/2024 Vaikutusten ennakoarviointilomake

* vaikutusten ennakoarviointilomakeliite korjattu hallintolain 51 ja 52 §:ien mukaisen kirjoitusvirheen korjaamisen takia uudella liitteellä 23.9.2024 / Anne Simonen-Ruuskanen

Vesiosuuskuntien rakentamisen avustaminen vuonna 2024

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 164
5087/02.05.01.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
vesihuoltoinsinööri Päivi Rissanen, puh. 044 718 5303
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kuopion kaupunki on varannut vuoden 2024 käyttösuunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueen vesihuollon avustamiseen. Avustusrahat on pääosin tarkoitettu käytettäväksi haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten investointien avustamiseen. Avustuksilla osuuskunnat voivat rahoittaa esimerkiksi vesijohtojen, jätevesiviemärien ja yhdysvesijohtojen rakentamista. Osa avustusrahasta käytetään Karttulan vesiosuuskunnan Puitinlahti-Kortejoki siirtovesihuoltolinjojen rakentamisavustamiseen, jota kaupunginhallitus on 19.2.2024 päättänyt avustaa.

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että avustuksia myönnetään Etelä-Kuopion, Karttulan, Losomäki-Mäntyjärven, Pieksänkosken, Pohjois-Soisalon ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnille sekä Haminalahden ja Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunnille. Avustuksia myönnetään yhteensä 201 320 euroa avustusta vesihuoltohankkeiden toteuttamista varten vuodelle 2024. Avustuskohteet ja summat on eritelty kohdassa Avustusten jakaminen vuonna 2024.

Mikäli vuonna 2024 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnettyistä avustus-määrärahoista käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa kaupungininsinöörin erillisellä päätöksellä.

Päätös

Merkitään, että varapuheenjohtaja Tapio Tolppanen poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus**Tiivistelmä**

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue on varannut vuoden 2024 käyttösuunnitelmassaan 450 000 euroa haja-asutusalueiden vesihuollon avustamiseen. Osa tästä avustusrahasta käytetään Karttulan vesiosuuskunnan Puitinlahti-Kortejoki siirtovesihuoltolinjojen rakentamisavustamiseen, jota kaupunginhallitus on 19.2.2024 päättänyt avustaa.

Avustusrahat on tarkoitettu käytettäväksi haja-asutusalueilla toimivien vesihuoltolaitosten verkostojen rakentamisen ja suunnittelun avustamiseen sekä muihin toimenpiteisiin, jotka parantavat vesihuollon toimintavarmuutta ja riskienhallintaa.

Haja-asutusalueella toimivia vesihuoltolaitoksia pyydettiin toimittamaan avustusanomuksensa 23.8.2024 mennessä. Anomuksen jätti kahdeksan vesiosuuskuntaa. Määräaikaan mennessä saapuivat hakemukset Etelä-Kuopion, Karttulan, Losomäki-Mäntyjärven, Pieksänkosken ja Pohjois-Soisal on ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnilta sekä Haminalahden ja Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunnilta.

Osuuskuntien esittämien hankkeiden kokonaiskustannusarviot olivat yhteensä 484 550 euroa ja haettavien avustusten määrä yhteensä 201 320 euroa.

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että Etelä-Kuopion, Karttulan, Losomäki-Mäntyjärven, Pieksänkosken, Pohjois-Tuusniemen ja Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnille sekä Haminalahden ja Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunnille myönnetään yhteensä 201 320 euroa vesihuoltohankkeiden suunnittelua ja toteuttamista varten.

Lisäksi kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että mikäli vuonna 2024 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnettyistä avustusmäärärahoista käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa kaupungininsinöörin erillisellä päätöksellä.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunta ja sen hanke

Etelä-Kuopion vesiosuuskunta on nimensä mukaisesti Kuopion eteläalueilla toimiva vesihuoltolaitos. Osuuskunnan vesijohdon ja jätevesiviemärin toiminta-alue käsittää Kurkimäen länsipuoliset alueet aina Vehmasmäkeen saakka. Lisäksi osuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alue ulottuu Ritisenlahdesta-Kotkatlahden kautta Sotkanniemeen ja Humalajoelle. Osuuskunnalla on myös Pellesmäen Ekoraitin asuinalueella jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueita, mutta jonne ei ole vielä rakennettu jätevesiviemäriverkostoa. Osuuskunnassa on yli 300 liittyjää.

Kuopion Pellesmäen Vesihuolto Oy on kokouksessaan alustavasti päättänyt ajaa oman vedenottamon toiminnan alas ja siirtää vesijohtoon liittyneet asiakkaat Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan asiakkaiksi. Pellesmäen Vesihuolto Oy:n vesijohtoverkosto on rakennettu 1980-luvun alussa ja vesijohtoverkoston paineluokka ei täytä nykyisiä vaatimuksia, jonka vuoksi vesijohtoverkoston rakentaminen uudelleen jätevesiviemäriverkoston rakentamisen yhteydessä on tarkoituksenmukaista.

Laajentamalla Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan viemäri- ja vesiverkostoja Ekoraitin asuinalueelle mahdollistetaan talojen liittäminen Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan verkostoihin. Talojen sijaitessa taajama-alueella ja vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, on kiinteistöt liitettävä viemäriverkostoon, jos niiden nykyiset jäteveden käsittelyjärjestelmät eivät täytä ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Näin ollen on todennäköistä, että alueen talot liitetään jossain vaiheessa osuuskunnan verkostoon.

Alueella nykyisen vedenjakelun toteuttavan Kuopion Pellesmäen Vesihuolto Oy:n vesirunkolinja on tarkoitus poistaa käytöstä vuonna 2025 ja rakentaa

alueelle Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vesijohtoverkosto. Samassa urakassa kaivetaan myös osuuskunnan runkoviemäri alueelle ja pyritään asentamaan vesi- ja viemäriputket samaan kaivantoon. Maanpinnan korkeustasoista ja nykyisten jätevesijärjestelmien sijainnista johtuen kaikkien talojen suunniteltuja viemäriputkia ei saada samaan kaivantoon vesijohdon kanssa.

Suunnittelu teetetetään suunnitteluyrityksellä syksyllä 2024 ja verkostojen rakentaminen aloitetaan keväällä 2025. Etelä-Kuopion vesiosuuskunta hakee avustusta vuonna 2024 tarvikkehankintoihin ja suunnitteluun.

Kokonaiskustannukset ovat 90 500 euroa, josta suunnittelun osuus on 25 000 euroa ja tarvikkeiden osuus 65 500 euroa. Etelä-Kuopion vesiosuuskunta anoo Kuopion kaupungin avustusta suunnitteluun 70 % eli 17 500 euroa ja tarvikkehankintoihin 40 % eli 26 200 €, yhteensä 43 700 euroa.

Haminalahden vesihuolto-osuuskunta ja sen hanke

Haminalahden vesihuolto-osuuskunta toimii Haminalahden, Rytlyn ja Kaislastenlahden alueella. Osuuskunta on perustettu vuonna 1992 ja sillä on vuonna 2006 hyväksytty toiminta-alue. Talousvesi johdetaan osuuskunnan alueella Kuopion Vesi Oy:n keskeisen kaupunkialueen vesijohtoverkostosta. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt yli 300 kiinteistöä

Haminalahden vesihuolto-osuuskunta hakee avustusta vesijohtoverkoston rakentamiseen Luokkisuon alueen kiinteistölle, jossa kaivosta saatava vesi on juomakelvotonta. Alue on maastollisesti vaikeata, johtuen kivikoisuudesta ja suoalueesta. Lisäksi rakentaminen vaatii Karttulantien alituksen poraamalla. Vesijohtoverkoston kustannusarvio on 26 500 euroa. Osuuskunta hakee avustusta 10 500 euroa, joka muodostaa 40 % toteutuvista kustannuksista.

Karttulan vesiosuuskunta ja sen hanke

Karttulan Vesiosuuskunta toimii Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien sekä Siilinjärven ja Tervon kuntien alueilla. Osuuskunnalla on tällä hetkellä vesijohtoverkoston liittynyt noin 1 200 kiinteistöä ja jätevesiviemäri-verkoston noin 600 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa vettä Kuopion Vesi Oy:ltä, Koillis-Savon Vesi Oy:ltä, Suonenjoen Vesi Oy:ltä ja FoxYard Oy:ltä. Osuuskunta johtaa jätevesiä puhdistettavaksi Kuopion Vesi Oy:n, Suonenjoen Vesi Oy:n ja FoxYard Oy:n jätevedenpuhdistamoille.

Karttulan vesiosuuskunta anoo Kuopion kaupungilta vesihuoltoavustusta olemassa olevan verkoston täydentämiseen uusilla runkolinjoilla Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alueella vuonna 2024. Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alueella jo olemassa olevien vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen alueella rakennetaan vuoden 2024 aikana useita runkolinjoja ja yksittäisiä liittymiä, jotka palvelevat tulevaisuudessa useampia kiinteistöjä, mutta rakentamisaikana linjoihin liittyy vain yksittäisiä kiinteistöjä, joiden maksamilla liittymismaksuilla ei voida kattaa rakentamiskustannuksia.

Lisäksi Karttulan vesiosuuskunnalla ja Kuopion Vesi Oy:llä on käynnissä neuvottelut Pihkainmäen taajaman vieressä sijaitsevan Vakkakuusentien

alkupään vesihuoltolinjojen ja toiminta-alueiden yhtenäistämiseksi. Nykytilanteessa Karttulantie-Vakkakuusentie-Ilveslammentie välisellä alueella on molempien vesihuoltolaitosten toiminta-alueet vierekkäin rajautuen Vakkakuusentiehen ja molemmilla laitoksilla on alueella vesijohtoverkosta ja asiakkaita. Tavoitteena on mahdollisilla verkostojen omistusjärjestelyillä, toiminta-alue muutoksilla ja verkostojen muutostöillä yhtenäistää alueen vesihuolto, niin että alueella olisi vain yhden vesihuoltolaitoksen verkosto, asiakkaat ja toiminta-alue.

Kokonaiskustannukset näistä runkolinjoista ja verkostojen omistusjärjestelyiden/muutosten aiheuttamista kustannuksista vuoden 2024 aikana ovat arviolta n. 150 000 € (alv 0 %), johon Karttulan vesiosuuskunta anoo Kuopion kaupungin avustusta 40 % eli 60 000 €.

Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskunta ja sen hanke

Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskunta toimii Kuopion kaupungin Juankosken ja Kaavin kunnan alueilla. Osuuskunnan alueelle talousvesi johdetaan Kuopion Vesi Oy:n Säyneisen verkoston kautta vesiosuuskunta Vellikankaan ottamolta. Osuuskuntaan on liittynyt 92 kiinteistöä, joista 69 kiinteistöä on Kuopion kaupungin puolella ja 23 kiinteistöä Kaavin kunnan puolella. Osuuskunnalla ei ole jätevesiviemäriverkostoa.

Rakentamishankkeella, johon avustusta haetaan, yhdistetään Vesiosuuskunta Vellikankaan, Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskunnan sekä Viitaniemen Vesiyhtymän vesijohtoverkostot toisiinsa. Hakemus on jatkohakemus vuonna 2023 alkaneelle rakennushankkeelle, jossa rakennettiin paineenkorotusasema ja 110 mm linja yhdistämään Vesiosuuskunta Vellikankaan ja Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskuntien verkostot Säyneisen taajaman läheisyydessä.

Koko hankkeen kustannusarvio vuosina 2023-2024 on 270 619 euroa. Vuonna 2024 toteutettavan jatkorakentamisen kustannukset ovat 44 000 euroa, johon osuuskunta hakee avustusta 40 % eli 17 600 euroa.

Pieksänkosken vesiosuuskunta ja sen hanke

Pieksänkosken vesiosuuskunta toimii Kuopion Nilsian ja Juankosken alueilla sekä Siilinjärven kunnan alueella. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt noin 600 kiinteistöä ja jätevesiverkostoon noin 100 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa talousvetensä Koillis-Savon Vesi Oy:lta sekä Kuopion Vesi Oy:ltä. Jätevedet osuuskunta johtaa Kuopion Vesi Oy:n Jynkäniemen ja Nilsian jätevedenpuhdistamoille.

Pieksänkosken vesiosuuskunta rakentaa vuonna 2024 yksittäisiä vesihuoltoliittymiä. Hajaliittymien rakentamisen kustannusarvio vuoden 2024 osalta on 70 000 euroa (alv 0 %).

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta ja sen hanke

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta toimii Tuusniemen ja Kaavin kuntien sekä Kuopion kaupungin alueilla. Osuuskunnan vesijohtoverkostoon on liittynyt noin

1 200 kiinteistöä ja viemäriverkostoon noin 100 kiinteistöä. Osuuskunta ostaa talousveden Koillis-Savon Vesi Oy:ltä ja johtaa jätevedet Koillis-Savon ympäristöhuolto Oy:n Juankosken jätevedenpuhdistamolle sekä Tuusniemen kunnan puhdistamolle.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan Marja-ahon viemäriverkoston rakentaminen on aloitettu 2020 ja rakentamista on jatkettu 2021-23. Verkoston rakentaminen saatetaan loppuun 2024 ja liittyjiä verkostoon on 10 kpl. Rakennushankkeessa jätevedet johdetaan Kuopion Veden verkostoon Juankosken taajaman läheisyydessä. Kuopion kaupunki on myöntänyt avustuksen rakentamiseen vuosina 2020 - 2023. Vuonna 2024 rakentamiseen kuuluu jätevesiverkoston loppuun rakentaminen ml. vesistöналitus, sekä liittymien rakentaminen kiinteistöpumppaamoihin. Verkoston rakentamiskustannuksiksi vuonna 2024 arvioidaan 35 000 euroa.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta pyytää 40 % avustuksen myöntämistä 35 000 euron rakentamiskustannuksiin. Haettava avustuksen määrä on siten 14 000 euroa.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta ja sen hanke

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta toimii Soisalon saaren pohjoisosissa Kuopion ja Leppävirran alueella. Kuopiossa vesiosuuskunnalla on liittyjiä Vehmersalmen taajaman lounaispuolella, Puutossalmen itärannalla, Räsälässä sekä Enonlahdessa. Osuuskunnalla on vesijohtoon liittyneitä kiinteistöjä noin 350 kappaletta. Vesi osuuskunnalle johdetaan Kuopion Vesi Oy:n Tuirankankaan vedenottamolta.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alue on hyvin laaja. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alueella jo olemassa olevien vesijohtoverkoston alueella rakennetaan vuoden 2024 aikana runkolinjoja ja yksittäisiä liittymiä, jotka palvelevat tulevaisuudessa useampia kiinteistöjä, mutta rakentamisaikana linjoihin liittyy vain yksittäisiä kiinteistöjä, joiden maksamilla liittymismaksuilla ei voida kattaa rakentamiskustannuksia. Kokonaiskustannukset näistä runkolinjoista vuoden 2024 aikana ovat arviolta n. 20 000 € (alv 0%), johon Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta anoo Kuopion kaupungin avustusta 40 % eli 8 000 €

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta ja sen hanke

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta toimii Kuopion kaupungin alueella Savulahden, Lohilahden, Vartialan ja Kankaalan alueilla. Jäseniä osuuskunnassa on noin 250, joista noin 70 on liittynyt jätevesiverkostoon. Osuuskunta ostaa veden Kuopion Vesi Oy:ltä ja johtaa jätevedet Kuopion Vesi Oy:n jätevedenpuhdistamolle.

Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta on rakentanut vuosina 2015 - 2017 jätevesiviemäriverkostoa niille Riistaveden taajaman länsipuolisille alueille, joille jätevesiviemäroinnin rakentaminen on tarkoituksenmukaista. Koko viemäroinnin rakentamisalueella sijaitsee noin 160 kiinteistöä.

Osuuskunta on rakentanut vuosittain uutta jätevesiviemäriverkostoa täydentäen vuonna 2015 - 2017 rakennettua aluetta. Vuonna 2024 viemäriverkostoa on tarkoitus jatkaa jätevesirunkolinjaa Mustaniemeen ja Savulahteen. Hankkeen kustannusarvio on 48 800 €. Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta anoo Kuopion kaupungilta avustusta täydennysrakennushankkeelle 19 520 €.

Avustusten jakaminen vuonna 2024

Myönnettävistä avustuksista hyötyvät sekä osuuskuntien verkostoon liittyvät kiinteistöt, että myös itse osuuskunnat, joiden verkostoon liittyvien kiinteistöjen määrä nousee ja vesihuollosta huolehtimisesta tulee taloudellisesti ja teknisesti kannattavampaa. Lisäksi vesihuoltolaitosten toimintavarmuus ja jätevesien käsittelyn taso paranee. Avustusta myönnetään sellaisille hajalinoille, joiden rakentamista osuuskunnat eivät pysty kattamaan liittymismaksuilla.

Avustusta myönnetään tässä vaiheessa seuraaville vesiosuuskunnille:

- Etelä-Kuopion vesiosuuskunta; Kuopion Pellesmäen Vesihuolto Oy:n alueen vesihuoltoverkostojen suunnitteleminen 70 % eli 17 500 euroa ja tarvikkehankintoihin 40 % eli 26 200 €, yhteensä 43 700 euroa.
- Haminalahden vesihuolto-osuuskunta; vesihuoltoverkostojen laajentaminen Luokkisuo-alueelle, yhteensä 10 500 € (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Karttulan vesiosuuskunta, vesihuoltojärjestelyn selkeyttäminen Vakkakuusen alueella, sekä verkostojen laajentaminen osuuskunnan eri puolille, yhteensä 60 000 euroa (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskunta; Vesiosuuskunta Vellikankaan, Losomäki-Mäntyjärven vesiosuuskunnan sekä Viitaniemen Vesiyhtymän vesijohtoverkostojen yhdistämisen loppuunrakentaminen, yhteensä 17 600 euroa (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pieksänkosken vesiosuuskunta, vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen rakentaminen toiminta-alueelle, yhteensä 28 000 euroa (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta, sekä vesijohtoverkostojen laajentaminen osuuskunnan eri puolille, yhteensä 8 000 € (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta, jätevesiviemäriverkoston loppuunrakentaminen Marja-ahon alueella, yhteensä 14 000 € (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
- Riistaveden kylän vesihuolto-osuuskunta, jätevesirunkolinjan jatkaminen Mustaniemeen ja Savulahteen, yhteensä 19 520 € (alv 0 %), kuitenkin enintään 40 % toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

Avustettavat rakentamisalueet on esitetty liitekartoilla. Kartoissa esitetyt rakentamisalueet ovat suuntaa antavia. Mikäli vuonna 2024 avustettavilta vesiosuuskunnilta jää osa myönnetystä avustusmäärärahoista käyttämättä, voidaan vesiosuuskuntien suunnittelua tai rakentamista avustaa määrärahojen puitteissa myös kaupungininsinöörin erillisellä päätöksellä.

Esityksen perustelut ja ehdot avustusten maksamiselle

Kuopion kaupunki valvoo haja-asutusalueiden vesihuollon avustamiseen ja kehittämiseen tarkoitettujen varojen käyttöä ja rakennustöiden toteuttamista sekä maksaa tarkastusten perusteella myönnetyn avustuksen. Avustus maksetaan anojalle oikeaksi todistetun pääkirjaotteen tai muun vastaavan menon todentavan tosittien perusteella. Kuitit laskujäljennöksineen tai oikeaksi todistettu kirjanpidon pääkirjaote toteutuneista rakentamiskustannuksista tulee toimittaa 31.12.2024 mennessä kaupunkiympäristön kunnallistekniseen suunnitteluun.

Avustuksen saaja on velvollinen pitämään aiotuista investointihankkeista urakoitsijan kanssa työmaan aloituskokouksen ja tarvittaessa muita työmaakokouksia sekä urakan vastaanottotarkastuksen. Näihin kokouksiin tulee kutsua kunnallisteknisen suunnittelun edustaja. Lisäksi avustuksen saaja on velvollinen antamaan kaupungille valvontaa varten tarpeelliset tiedot, asiakirjat ja valvonnan kannalta muun tarpeellisen aineiston. Avustuksen saaja on velvollinen hyväksyttämään hankkeeseen mahdollisesti tehtävät merkittävät muutokset Kuopion kaupungilla. Avustuksen saaja on velvollinen sallimaan veden/jätevedenjohtamisen myös muille vesihuoltolaitoksille kapasiteetin sallimissa rajoissa.

Avustettavaan hankkeeseen liittyvät työt on saatettava päätökseen 31.12.2024 mennessä. Hankkeen loputtua on kaupungille toimitettava tiedot liittyjistä ja rakennetuista verkostomääristä. Kaikki rakenteet tulee mitata ja mitta-aineistosta tulee laatia toteumapiirustukset. Nämä piirustukset tulee toimittaa Kuopion kaupungille hankkeen päätyttyä sekä sähköisesti mittatiedostona ja pdf:nä. Kuopion hallintosäännön (2011) mukaisesti avustuksen saajan on toimitettava toimintakertomus ja tilinpäätös, jos kaupunki on avustanut tai taannut sitoumuksia yli 10 000 eurolla.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ilmastovaikutuksiltaan lievästi positiivinen, sillä vesihuoltoverkkoon liittyvien kiinteistöjen mahdollinen lietteen kuljetustarve osittain päättyy. Esitys on yritysvaikutuksiltaan positiivinen, sillä se parantaa haja-asutusalueilla toimivien yritysten (mm. maatilojen) toimintamahdollisuuksia. Lisäksi alueen vesihuollon toimintavarmuus paranee ja vesihuoltolaitosten toiminnasta tulee liittyjien määrän noustessa taloudellisesti ja teknisesti kannattavampaa.

Liitteet

5087/2024 Vesiosuuskunnat rakentamisaluekartat vuonna 2024

5087/2024 Vaikutusten ennakoarviointilomake Vesihuollon avustaminen 2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 165
5028/00.04.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
vesihuoltosisinööri Päivi Rissanen, puh. 044 718 5303
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että se antaa Maa- ja metsätalousministeriölle Kuopion kaupungin lausunnon koskien vesihuoltolain muutosta, joka on lausunnolla 30.9.2024 saakka.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että vesihuoltosisinööri Päivi Rissanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus**Taustaa**

Maa- ja metsätalousministeriö on lähettänyt vesihuoltolain uudistamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen lausuntokierrokselle. Lausunto tulee antaa 30.9.2024 mennessä. Lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2025. Lausunto on pyydetty toimittamaan ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta (lausuntopalvelu.fi). Ministeriön tiedotteeseen aiheesta voi tutustua täällä: Vesihuoltolain uudistus etenee - Maa- ja metsätalousministeriö (mmm.fi). Kuopion kaupungin kunnallistekninen osasto vastaa kunnalle kuuluvista vesihuollon järjestämis- ja kehittämistehtävistä. Tämän vuoksi kunnallistekninen osasto on valmistellut Kuopion kaupungin lausunnon vesihuoltolain uudistamisesta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi vesihuoltolakia. Esityksellä toimeenpannaan Petteri Orpon hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan vesihuollon toiminta turvataan ja vesivarat pidetään kansallisissa käsissä. Esityksellä on valmisteltu Vesi on meidän -kansalaisaloitteeseen perustuvan eduskunnan päätöksen (EK 26/2021 vp – KAA 2/2020 vp) edellyttämällä tavalla sellainen lainsäädäntö, jolla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa. Esitys on myös osa kansallista vesihuoltouudistusta ja sen tarkoituksena on mahdollistaa uudistuksen ohjelman ja sen mukaisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttaminen.

Tavoitteet ja vaikutukset

Vesihuoltolakiesityksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa, edistää vesihuollon

alueellista yhteistyötä ja rakenneuudistusta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta.

Lakiuudistuksessa vesihuoltolaitoksen määritelmää on esitetty laajennettavan ja jatkossa vesihuoltolain velvoitteet tulevat koskemaan aiempaa useampia laitoksia. Uudistuksessa laitoksille ja kunnille on tulossa myös lisävelvoitteita, joilla turvataan toimiva ja kestävä vesihuolto myös tulevaisuudessa. Lausunnolla voi vaikuttaa lain lopulliseen sisältöön.

Kuopion kaupungin lausunto

Kuopion kaupungin kunnallistekninen suunnittelu on yhteistyössä maaomaisuuden hallintapalvelujen kanssa valmistellut Kuopion kaupungin vesihuoltolainmuutosta koskevan lausunnon. Kaupunkirakennelautakunnan erityistehtäviin ja ratkaisuvältaan kuuluu vastata vesihuoltolain mukaisten kunnalle kuuluvien vesihuollon kehittämis- ja järjestämis- tehtävien valmistelusta sekä osallistua vesihuollon alueelliseen suunnitteluun.

Kuopiossa toimi Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan omistama Kuopion Vesi Oy. Tämän lisäksi kaupungin alueella 40 vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosta, joilla on hyväksytyt toiminta-alueet. Näiden vesihuoltolaitosten yritysmuodot vaihtelevat (osuuskunta, yhtymä, osakeyhtiö). Lisäksi Kuopion kaupungin alueella toimii yhtymiä ja osuuskuntia, joilla ei ole hyväksytyä toiminta- aluetta. Osa vesihuoltolaitoksista toimii osittain ja osa pääosin muiden kuntien alueilla. Lisäksi Kuopion alueella toimii kolme osakeyhtiömuotoista tukkuvesiyhtiötä, jotka toimittavat vedentuotanto- tai jätevedenpuhdistuspalveluita vesihuoltolaitokselle.

Kaupunkirakennelautakunta haluaa ottaa tässä lausunnossaan erityisesti kantaa kuntatasolla havaittuihin käytännön ongelmakohtiin ja niiden ratkaisemista helpottavaan lainsäädäntöön. Vesihuoltolain muutosten tulee jatkossa sujuvoittaa vesihuoltoon liittyviä tehtäviä.

Vesihuoltolaki 3 § Määritelmät

Määritelmien täsmentämisen tarkoitus on varmaan yhtenäistää käytäntöjä ja määritelmiä eri lakien välillä, mutta voiko määritelmät jättää yhtenäistämättä? Yleisesti vesihuoltolaissa esitettyjen määritelmien täsmentämiset ovat tarpeettomia ja aiheuttavat mahdollisesti haasteita käytännön toimissa.

Vesihuoltolaitoksen määritelmän muuttamista 3) vesihuoltolaitoksen osalta on haasteellinen, eikä sitä tule tehdä nyt vesihuoltolakiin esitetyllä tavalla. Vesihuoltolaitosmääritelmän tai määritelmään liittyvien velvollisuuksien tulee kytkeytyä edelleen toiminta-alueen hyväksymiseen kunnan alueella, jolloin sekä vesihuoltolaitoksella että siihen liittyneillä asiakkailta on selkeät oikeudet ja velvollisuudet. Nykyisin vesihuoltolaissa tarkoitetaan *vesihuoltolaitoksella* laitosta, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella. Lakiluonnosehdotuksen mukaan tarkoitetaan vesihuoltolaitoksella laitosta, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta, ja: a) toimittaa vettä talousvetenä käytettäväksi vähintään 10 kuutiometriä

vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin; taikka b) vastaanottaa jäteväettä vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilöltä. Määritelmän muutoksen jälkeen pienet yksiköt jäävät kaikkien velvollisuuksien ja valvonnan ulkopuolelle. Myöskään verkostoihin liittyneillä asiakkaila/liittyjillä ei ole tämän jälkeen oikeusturvaa, joten maksut voisivat olla ihan mitä vaan.

Määritelmämuutos heikentää myös kunnan itsemääräämisoikeutta ja siten myös keinoja ohjata vesihuollon suunnitelmallista toteutumista. Kunnan mahdollisuus hyväksyä toiminta-alue nykyisen lain mukaisine velvoitteineen myös "pienille" laitoksille voi olla yksi keino, jolla kunnan vesihuoltokokonaisuutta saadaan eheytettyä. Pienillä laitoksilla velvollisuuksien lisääminen voi käydä raskaaksi, joka osaltaan estää uusien laitosten syntymisen tai lisää pienten laitosten halua yhdistyä isompaan laitokseen, jolla on paremmat toimintaedellytykset huolehtia vesihuollosta. Tämän vuoksi Kuopion kaupunki esittää, että vesihuoltolain pykälä 7 "Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet" lisätään, että toiminta-alue on hyväksyttävä vesihuoltolaitokselle, joka toimittaa vettä talousvetenä käytettäväksi vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin; taikka b) vastaanottaa jäteväettä vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilöltä. Tällöin kunnalle jää harkintavalta toiminta-alueen hyväksymisestä pienille laitoksille. Vesihuoltolaitoksen määritelmää ei siis tule muuttaa tässä vaiheessa ehdotetulla tavalla.

Lakiluonnoksesta 8) taajama -käsite on esitetty kumottavaksi, koska liittämivelvollisuus ei enää ole jatkossa sidottu taajamaan tai sen ulkopuoliseen alueeseen. Taajama -käsite tulisi kuitenkin olla määritelmässä, koska lakiluonnoksen pykälissä 7 ja 35 sekä siirtymäsäännöksissä on taajamakäsite.

Vesihuoltolakiluonnoksessa on ehdotettu määritelmää g) asiakasomisteinen vesihuolto-osuuskunta, jolla tarkoitetaan osuuskuntamuotoista vesihuoltolaitosta, jonka asiakkaita yli puolet on vesihuolto-osuuskunnan jäseniä. Osuuskunta on yhtiömuoto, jonka avulla harjoitetaan osuustoimintaa. Jäsenet omistavat osuuskunnan ja käyttävät sen päätösvaltaa. Osuuskunnat voivat tarjota palveluita myös asiakkaille, jotka eivät ole jäseniä. Vesihuoltolaissa ehdotettu määritelmä sitoo liikaa sekä sulkee mahdolliset muut yhtiömuodot, kuten yhtymät tai osakeyhtiöt, lain soveltamisen ulkopuolelle. Tulee myös huomioida, että Suomessa on yhdistymisvapaus, joten vesihuoltopalveluja käyttävä voi olla vain vesiosuuskunnan asiakas, mutta ei vesiosuuskunnan jäsen. Määritelmä ja siihen liittyvät säännökset pakottavat osuuskunnan asiakkaita olemaan jäseniä, joka on vastoin peruslakia. Myös muut kuin kunnan omistamat yhtiöt tai yhtymämuotoiset vesihuoltolaitokset jäävät lain soveltamisen ulkopuolelle, jotka kuitenkin olisi oltava lain soveltamisen piirissä. Keinoja yritysmuodon vaihtamiseen ei ole.

Uudeksi 11 kohdaksi on esitetty toiminta-alueen määritelmää. Toiminta-alueella tarkoitettaisiin aluetta, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta sen mukaan, miten tässä laissa säädetään ja, jolla oleva kiinteistö on liitettävä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin. Määritelmä on ristiriidassa vesihuoltolaitosmääritelmän kanssa, koska molemmissa määritelmässä laitos huolehtii vesihuollosta.

4 § Viranomaiset

Kuopion kaupunki yhtyy kuntaliiton täydentävään lausumaan 4 pykälien osalta.

Voimassa olevan vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat toimialoillaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Nykyisen lain puitteissa Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus siis valvoo kuntaa ja lähinnä sen vesihuollon järjestämisvelvollisuuden noudattamista. Tällä hetkellä elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksella ei ole toimivaltaa valvoa suoraan vesihuoltolaitoksia. Vesihuoltolakiluonnoksen mukaan vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen, ympäristönsuojeluviranomainen ja kuluttaja-asiamies.

Pykälämuutos on viranomaisen ja vesilaitoksen kannalta varsin ongelmallinen, kun tulee "kaksinkertainen" valvonta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen sekä kunnan valvontaviranomaisten kesken. Kunnan kannalta kuluttaja-asiamiehen lisääminen valvontaviranomaiseksi tarkoittaa myös sitä, että vesihuoltosuunnitelman ja vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymisessä on pyydettävä myös kuluttaja-asiamiehen lausunto sekä toimitettava vesihuoltolaitoksen salainen varautumissuunnitelma tiedoksi myös kuluttaja-asiamiehelle ja kuluttaja-asiamiehellä on mahdollisuus antaa uhkasakko sekä antaa teettämisen- ja keskeyttämisen uhka. Kuopion kaupunki esittää, että 4 pykälä tulee säilyttää voimassa olevan lain mukaisena.

4 a §: Viranomaisen valvontatehtävät

Ehdotettu lakimuutos tuo merkittävästi uusia valvontatehtäviä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle että kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ehdotettu on myös käytännössä haasteellinen, koska valvontatehtäviä ei ole määritelty riittävän yksiselitteisesti. Laitosta valvotaan kaksinkertaisesti tai mahdollisesti ei ollenkaan. Toimivaltainen viranomainen tulee määritellä yksiselitteisesti. Uusien tehtävien tarpeellisuus ja resurssoinnin arviointi tulisi selvittää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulisi olla vesihuollon edistämisen viranomainen tai yleinen vesihuollon valvontaviranomainen. Kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät tulee olla selkeät ja yksilöidyt. Mikäli valvontatehtäviä ei ole yksilöity, tarkoittaa se, että valvontaa ei ole. Pahimmassa tapauksessa molemmat valvontaviranomaiset puuttuvat asiaan toisen tietämättä tai kumpikaan valvontaviranomainen ei puutu asiaan, kun ei asia kuulu toimivaltaan. Lakiluonnoksessa on määritelty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi valvoa erityisesti toimialueellaan erityisesti vesihuollosta huolehtimista, liittämisen velvollisuutta, vesihuoltolaitosten varautumista sekä hulevesien viemäroinnin järjestämistä ja hoitamista. Osa tehtävistä on sellaisia, jotka eivät edes kuulu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimialaan, kuten vesihuoltolaitosten varautumisen valvonta sekä hulevesien viemäroinnin järjestämisen ja hoitamisen valvonta. Mikäli hulevesien viemärointi on järjestetty kunnassa kokonaan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, niin kuuluisiko kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävään hulevesien viemäroinnin järjestämisen ja hoitamisen valvonta tällöinkin

ympäristönsuojeluviranomaiselle? On huomioitava, että kunta, kunnan ympäristöviranomaisen ja kunnan terveydensuojeluviranomaisen ovat eri toimielin. Kunnalla olisi hyvä olla oikeus järjestää valvonta eri tavoin.

Tältä osin Kuopion kaupunki yhtyy kuntaliiton täydentävää mielipiteeseen.

4 b § Kunnan vesihuoltotehtävät

Lakiluonnoksessa on esitetty kunnan vesihuoltotehtäviin pykälä, joka tulisi jätehuoltolakia mukaillen muuttaa kuulumaan:

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista vesihuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaissa (410/2015) tarkoitettu toimielin (*kunnan vesihuoltoviranomainen*).

Kunta voi huolehtia tämän lain mukaisista tehtävistään yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Kunnan vesihuoltoviranomainen voi siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle siten kuin kuntalaissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

4 c §. Kunnan määräysvallan varmistaminen vesihuollossa

Koskeeko tämä pykälä ns. monialaryityksiä?

Lakiluonnoksessa on esitetty, että tämän lain voimaantulon jälkeen perustettavan vesihuoltolaitoksen ja tukkuvesilaitoksen on oltava kunnan määräysvallassa tai asiakasomisteinen vesihuolto-osuuskunta. Tämä käytännössä tarkoittaa, että osakeyhtiömuotoisten vesihuoltolaitosten perustaminen on kielletty lain voimaan tulon jälkeen. Osuuskunta voi tuottaa palveluita myös ei jäsenille. Onko laissa ylipäätään tarpeen määrittellä, että vesihuolto-osuuskunnan tulee olla asiakasomisteinen? Osuuskunta on vain yksi yhtiömuoto, joten on erikoista, että laissa säädetään yhtiömuodoista ja osuuskunnan tulee olla asiakasomisteinen, vaikka Suomessa on yhdistymisvapaus.

Kunnan määräysvallassa olevan vesihuoltolaitoksen tai tukkuvesihuoltolaitoksen omistamaa vesihuolto-omaisuutta tulee pystyä vaihtamaan tai tarvittaessa myymään, kunnan, tukkuvesiyhtiön ja toisen vesihuoltolaitoksen kesken, jotta saadaan tarkoituksenmukainen omaisuusjärjestely tai vesihuolto. Mikäli vesihuolto-omaisuus jää tarpeettomaksi esim. toiminta-alueen supistamisen vuoksi, tulisi tätä vesihuolto-omaisuutta myös pystyä luovuttamaan/myymään esim. yhtymille (asiakkaille).

4 d § Kunnan etuosto-oikeus

Lakiluonnokseen tulisi lisätä seuraavat kohdat kunnan etuosto-oikeuteen: Kunnalle on tarvittaessa perustettava tarpeelliset kiinteistönmuodostuslain 154 §:n tai maankäyttö- ja rakennusasetuksen 80 §:n mukaiset rasiitteet etuoston kohteena olevaa omaisuutta varten. Jos etuoston kohteena on rakennuksia tai rakennelmia ilman maapohjan omistusoikeutta, on kunnalla oikeus saada

tarpeellinen maa-alue lunastetuksi ilman YM:n lunastuslupaa niin kuin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastamisesta annetussa laissa säädetään.

Lisäksi etuostolaista nostetut 17 ja 21 pykälät voisivat olla tarpeellisia.

Vaihtoehtoisesti vesihuoltolaissa tulisi olla maininta, että soveltuvin osin noudatetaan, mitä etuostolaissa säädetään.

Jos kunta, jonka alueella suurin osa kaupan kohteesta sijaitsee, ei käytä etuosto-oikeuttaan, vastaava oikeus on myös muilla kunnilla, joiden alueella kaupan kohde sijaitsee. Ehdotettua pykälää tulisi muuttaa kuulumaan, joiden alueella kaupan kohde sijaitsee tai joita se palvelee. Esim. Koillis-Savon Vesi Oy:n omaisuus sijaitsee kokonaan Tuusniemen kunnan puolella ja yhtiö myy vettä mm. Kuopion Vesi Oy:lle, mutta tämän pykälän mukaan Kuopion kaupungilla ei olisi etuosto-oikeutta.

Pykälään esitetään lisättäväksi, että myyjän tulee tehdä ilmoitus kaupasta kunnan lisäksi tai kunnille, jonka alueella laitos toimii.

4 e § Vesihuolto-osuuskunnan omaisuuden rajoitukset

Vesihuolto-omaisuuden myyntiä koskevat rajoitukset tulisi koskea ei asiakasomisteisia vesiosuuskuntia sekä myös muita yritysmuotoja, kuten yhtymiä tai osakeyhtiöitä, jotka on perustettu ennen tämän lain voimaan tuloa.

7 § Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet.

Lakiesitykseen tulee lisätä nykyisen vesihuoltolain pykälä: Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.

Lakiluonnoksessa esitetty pykälä "Määritettäessä 1 momentissa tarkoitettuja alueita on arvioitava vesihuoltolaitoksen verkostoon liittämisen tarve ja otettava huomioon ainakin asemakaava-alueet, taajamat sekä pohjavesialueet. Yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetussa neuvoston direktiivissä (direktiivinumero tähän, kun tiedossa) tarkoitettut taajamat tulee kuitenkin aina sisällyttää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen jätevesien viemäröinnin osalta." Tämä pykälä voi olla osittain turha, koska asia on esitetty vesihuoltolain 6 §:ssä, jossa vesihuollon järjestäminen on sidottu suurehkon asukasjoukon tarpeeseen, ympäristösuojelullisiin- tai terveydensuojelullisiin syihin. Valtioneuvoston asetuksen yhdyskuntajätevesistä mukaan Taajamat on sisällytettävä vesihuoltolain (119/2001) 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettaviin alueisiin. Vesihuolto on myös välttämättömyyspalvelu, jonka vuoksi toiminta-alueen tulee olla sidottu tarpeeseen, ei ainoastaan asemakaavatilanteeseen.

8 § Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen

Vesihuoltolakiluonnoksessa on esitetty, että kunnan tulee hyväksyä alueellaan toimiville vesihuoltolaitoksille toiminta-alue tai tehdä päätös, että laitokselle ei

ole tarpeen hyväksyä toiminta-alueita. Päätöksen tekeminen laitokselle, jolle ei ole tarpeen hyväksyä toiminta-alueita on tarpeeton ja lisää turhaan tarpeetonta byrokratiaa ja se tulee poistaa lakiluonnoksesta.

Lakiluonnoksessa on esitetty, että: "Kunta voi hyväksyä toiminta-alueen vain vesihuoltolaitokselle, joka on kunnan taseyksikössä, kunnan liikelaitos, kuntayhtymä, liikelaitoskuntayhtymä, kuntayhtymän liikelaitos taikka rekisteröity yritys tai yhteisö." Mikäli kunta ei voi hyväksyä rekisteröimättömälle yritykselle tai yhteisölle toiminta-alueita, tulee kunnalle antaa myös toimivalta ja keinot, jolla se voi velvoittaa rekisteröimättömän yrityksen tai yhteisön muuttumaan rekisteröidyksi tai velvoittaa rekisteröimättömän yrityksen tai yhteisön liittymään toiseen, rekisteröityyn vesihuoltolaitokseen. Kunnalle tulee antaa toimivalta, jolla rekisteröimättömän yrityksen omaisuuden saa siirrettyä toiselle vesihuoltolaitokselle.

Koska kuluttaja-asiamies on määritelty myös valvontaviranomaiseksi, tulee toiminta-alueen hyväksymisessä kuluttaja-asiamiehelle varata myös mahdollisuus antaa lausunto. Koskee myös kohtaa vesihuoltosuunnitelmaa ja uhkasakkokohtaa.

9 b § Vesihuollon turvaaminen

Kuopion kaupunki yhtyy kuntaliiton eriävään mielipiteeseen ja lausumaan tämän pykälän kohdalla. Vesihuollon turvaaminen voi vaatia myös vesihuoltolaitoksen tai tukkuvesiyhtiön omaisuuden haltuunottoa tai kajoamista, johon kunnalla ole toimivaltaa tai keinoja. Vesihuoltolaitos voi käydä haluttomaksi hoitaa toimintaa, jolloin kunta tulisi velvolliseksi.

10 § Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon

Vesihuoltolakiluonnokseen 10 §:ään ehdotetaan lisättäväksi sana kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, koska kunta vastaa vesihuollon järjestämisestä ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo liittämismuutoksia. Uuden momentin ehdotetaan kuuluvan: Vesihuoltolaitoksen tulee pyydettäessä toimittaa kunnalle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tieto talousvesi- ja viemäriverkostoon liittyneistä kiinteistöistä.

15 a Vesihuoltolaitoksen varautuminen häiriötilanteisiin

Voimassa olevassa vesihuoltolain mukaan palvelujen turvaamiseksi laitoksen on oltava yhteistyössä muiden samaan verkostoon liitettyjen vesihuoltolaitosten, kunnan, kunnan valvontaviranomaisten, pelastusviranomaisten, sopimuskumppanien ja asiakkaiden kanssa. Vesihuoltolakiluonnoksessa on ehdotettu, että em. tahojen lisäksi varautumissuunnitelma tulisi tehdä elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen ja aluehallintoviraston kanssa. Aluehallintovirasto ei ole suoraan vesihuoltolaitoksia valvova viranomainen kuten ei voimassa olevan vesihuoltolain mukaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukseen. Lisäviranomaisen laajentaminen varautumissuunnitelman laitoksen varautumissuunnitelman laatimisprosessiin on turha ja lisää byrokratiaa ja kriittisen infraomaisuus- ja turvallisuustiedon laajentamista.

Laitoksen on edellytetty toimittava varautumissuunnitelma valvontaviranomaisille, pelastusviranomaisille, ja kunnalle. Laitoksen on toimitettava suunnitelma siis kuudelle eri viranomaiselle, joista neljä on valvontaviranomaista. Suunnitelman toimiminen usealle voi johtaa suunnitelman päätyminen vääriin käsiin. Varautumissuunnitelmien osalta tulisi olla portaali, jonne aineisto toimitetaan ja johon eri viranomaisilla olisi pääsy. Suunnitelman yleinen osan toimittaminen voisi joillekin viranomaiselle olla riittävä.

15 b Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen

Lakiluonnoksessa on esitetty, että "Vesihuoltolaitoksen on ilmoitettava viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle merkittävästä häiriöstä, joka häiritsee tai voi häiritä vesihuoltopalvelujen tarjoamista. Ilmoitusta ei ole kuitenkaan tarpeen tehdä, jos vesihuoltolaitos on tehnyt vastaavan ilmoituksen terveydensuojelulain tai ympäristönsuojelulain nojalla. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja ympäristöluvan valvojan on ilmoitettava viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoonsa tulleesta merkittävästä häiriötilanteesta. Vesihuoltolaitoksen tulee tiedottaa häiriöistä riittävässä laajuudessa. Mitä 1 momentissa säädetään vesihuoltolaitoksesta, sovelletaan myös tukkuvesihuoltolaitokseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ylläpitää vesihuollon tilannekuvaa ja toimittaa ilmoituksen tilannekuvan muuttumisesta tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle ja valtioneuvoston tilannekeskukselle."

Tämä tulee muuttaa kuulumaan, että vesihuoltolaitoksen on ilmoitettava kunnalle, kunnan terveydensuojelu- tai ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle merkittävästä häiriöstä, joka häiritsee tai voi häiritä normaaliolojen vesihuoltopalvelujen tarjoamista. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja ympäristönluvan valvojan velvollisuus ilmoittaa viipymättä tietoonsa tulleesta merkittävästä häiriötilanteesta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle lisää turhaa byrokratiaa. Lisäksi on huomioitava, että pelkkä jätevesiviemäroinnistä huolehtiminen ei ole ympäristöluvan alaista toimintaa, jolloin vesihuoltolaitoksella ei välttämättä ole ympäristöluvan valvojaa.

Vesihuoltolaitoksen ilmoitusvelvollisuuden voisi kytkeä nykyisen vesihuoltolain 27 § Virhe ja hinnanalennuksessa olevaan vesihuoltopalveluiden keskeytystä koskevaan kohtaan. Vesihuoltopalveluiden keskeytyksestä tulisi ilmoittaa kunnalle ja valvontaviranomaiselle, jollei vesihuollon keskeytys aiheudu vesihuoltolaitoksen laitteiston tavanomaisesta korjaus- tai huoltotyöstä, joka kestää yhtäjaksoisesti alle 12 tuntia ja josta on ilmoitettu asiakkaalle etukäteen, tai jollei keskeytystä voida muutoin pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä. Tällöin keskeytykset tulisivat myös valvontaviranomaisten tietoon.

19 § Maksut

Lakiluonnoksessa on esitetty, että "Perusmaksun, liittymismaksun sekä muiden maksujen tulee olla eri alueilla erisuuruisia, jos tämä on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen tai aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä. Myös käyttömaksu voi olla eri alueilla erisuuruinen

edellä kuvattujen edellytysten täytyessä. Liittymismaksun suuruudessa voidaan ottaa huomioon myös kiinteistön käyttötarkoitus.”

Perusmaksun, liittymismaksun ja muiden maksujen muuttaminen velvoittavaksi eri alueilla erisuuruiseksi ei ole kannatettava uudistus, joka voi johtaa kohtuuttomuuksiin ja kuntalaisten kannalta epätasa-arvoiseen asemaan. Vesihuoltolaitoksen asiakas ei voi valita keneltä palveluntuottajalta ostaa esim. jätevesien käsittelypalvelun. Perusmaksun, liittymismaksun ja muiden maksujen tulee voida olla eri suuruisia eri alueilla, mutta tätä ei pidä muuttaa velvoittavaksi. Maksujen erisuuruisuuden osalta eri alueilla tulee jättää harkintavalta vesihuoltolaitokselle ja vesihuoltolaitoksen omistajille. Tämä voi johtaa asiakkaan kannalta epätasa-arvoiseen asemaan ja voi näivettää entisestään joitakin kunnan osia. Myös eri alueilla oleva erisuuruinen käyttömaksu voi pienehkön kuluttajajoukon kannalta johtaa kohtuuttomiin maksuihin, esim. oman ottamon ja ostoveden hinnat voi olla hyvinkin erilaisia. Kun käyttömaksu on sama koko toiminta-alueella, tasataan sillä eri alueiden vedenhinnan eroja. Erisuuruiset perusmaksut mahdollistavat eri alueilla aiheuttamisperiaatteen mukaisesti johtuvat erot. Vesihuolto on kuitenkin välttämättömyyspalvelu ja kuuluu perusoikeuksiin. Maksuja koskeva pykälä tulee pitää voimassa olevan vesihuoltolain mukaisena, eikä muuttaa lakiluonnoksessa esitetyllä tavalla.

24 § Sopimuksen irtisanominen

Lakiluonnokseen on lisätty, että asiakas saa irtisanoa 21 §:ssä tarkoitetun sopimuksen verkostoon liittämistä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, jos kiinteistöllä ei ole 10 §:n mukaista liittämismuutoksenvelvollisuutta. Tämä lisäys tulee poistaa ja on turha, koska ympäristönsuojeluviranomainen voi vapauttaa liittämismuutoksenvelvollisuudesta, jolloin asiakkaalla on oikeus irtisanoa sopimus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lakiluonnoksessa on esitetty, että Ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytyllä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, joka sijaitsee taajamassa, kiinteistön liittämismuutoksenvelvollisuus laitoksen vesijohtoon ja viemäriin määräytyy tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 10 §:n mukaisesti siihen asti, kunnes kunta tarkistaa toiminta-alueen tämän lain mukaiseksi. Ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytyllä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, joka sijaitsee taajaman ulkopuolella, kiinteistön liittämismuutoksenvelvollisuus laitoksen vesijohtoon ja viemäriin määräytyy kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 10 §:n mukaisesti siihen asti, kunnes kaksi vuotta on kulunut toiminta-alueen tarkistamisesta tämän lain mukaiseksi. Samalla vesihuoltolaitoksella voi olla taajamassa ja taajaman ulkopuolella toiminta-alueita, jolloin asettaa kiinteistönomistajat tai haltijat myös epätasa-arvoiseen asemaan. Koska lakiluonnoksen mukaan taajamia ei esitetä enää toiminta-aluekartoilla, niin tulkinta (laissa kumottavan) taajamakäsitteen osalta tuo myös haasteita. Siirtymäaika liittämismuutoksenvelvollisuuden osalta tulee taajamissa ja taajamien ulkopuolilla kiinteistöillä olla sama eli sidottu tämän lain nojalla hyväksytyyn toiminta-alueeseen.

Muuta lausuttavaa

Liittämiskohta: 12 § kohtaan tulisi säätää liittämiskohtaan etäisyydet metreissä sekä asemakaava että asemakaava-alueiden ulkopuolisilla alueilla. Aiemmin, vesihuoltolakiä edeltäneessä vesi- ja viemäriolosuhteiden 9 §:ssä oli säädetty, ettei liittämiskohtaa saa asemakaava-alueiden ulkopuolella määrätä 100 metriä kauemmaksi liitettävästä lähimmästä rakennuksesta. Myös kumotun terveydensuojeluasetuksen 10 §:n mukaan asemakaava-alueilla kiinteistön omistaja tai haltija oli velvollinen rakentamaan liittymisjohdon yleiseen vesijohtoon ja viemäriin, joka oli enintään 20 metrin päässä tontin rajasta. Edellä mainitut vesihuoltolaitoksen ja kiinteistön liittämiskohtaa koskevat etäisyydet olisi syytä lisätä nyt lausunnolla olevaan vesihuoltolakiin, koska näissä on ilmennyt poikkeamia. Jopa asemakaava-alueilla voi liittämiskohtaan sijainti olla poikkeava, jolloin vastuut kiinteistön omistajan ja vesihuoltolaitoksen välillä ovat epäselvät.

Tukkuvesihuoltolaitoksen ja vesihuoltolaitoksen tai kahden vesihuoltolaitoksen sopimusten väliset asiat ja sopimukset jäävät edelleen vesihuoltolain soveltamisen ulkopuolelle. Nämä tulisi lisätä lain soveltamisen piiriin esim. maksujen osalta kuluttaja-asiamiehen valvonnan alaiseksi tai muilta osin elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen valvontaan, jotta vältetään asiakkaiden kannalta kohtuuttomat tilanteet. Kahden vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitoksen ja tukkuvesihuoltolaitoksen välinen riita-asia voi johtaa tilanteeseen, että jonkin valvontaviranomaisen tulisi päästä väliin, jos se vaikuttaa asukkaiden tai loppukäyttäjien vesihuoltoon. Tällaisia tilanteita voi olla kohtuuton hinnoittelu tai sopimuksen yksipuolinen irtisanominen, jolloin vesihuoltolaitoksen asiakkaat voivat jäädä ilman vesihuoltopalvelua. Asia tulisi lisätä pykälään 21 Sopimuksen tekeminen ja 23 Sopimusehtojen muuttaminen.

Lausunnolla olevaan vesihuoltolakiin tulisi antaa valvontaviranomaiselle toimivalta ja keinot tilanteisiin, jossa vesihuoltolaitoksella on hyväksytty toiminta-alue, mutta vesihuoltolaitos ei halua rakentaa vesihuoltoverkostoja. Toisin sanoen tulisi olla viranomaisen, joka kehottaa verkostojen rakentamiseen. Myös toimivalta ja keinot valvoa vesihuoltolaitosten huolehtimisvelvollisuus ovat olemattomat, kunnan tulisi pystyä vaikuttamaan siihen, että vesihuoltolaitos tekee lain edellyttämät toimenpiteet.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

5028/2024 Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

5028/2024 Kuntaliiton eriävä mielipide ja täydentävä lausuma vesihuoltolain uudistusta valmistelleen työryhmän mietintöön

Lumen käsittelymaksun tarkastus 1.11.2024 alkaen

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 166
5895/02.05.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy lumen käsittelymaksuksi 1,65 euroa/m³ (alv 0 %) maksun määräytyessä edelleen kuljetusvälineen täyden lavatilavuuden mukaan.

Päätös

Merkitään, että kunnossapitopäällikkö Markku Kolari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunkirakennelautakunta on päättänyt kokouksessaan 19.12.2012, § 270, periä nykyisen lumen käsittelymaksun kuljetusvälineen lavakoon mukaisesti. Hinnaksi määrättiin 1,20 euroa/m³. Mahdollisista kevyen lumen ylikuormista ei päätetty periä lisämaksua, eikä vastaavasti vajaakuormista hyvitetä.

Lumenvastaanottomaksua on tarkasteltu edellisen kerran 24.9.2020, jolloin kaupunkirakennelautakunta on päättänyt hinnaksi 1,50 euroa/m³.

Lumen käsittelymaksu sisältää lumen vastaanoton kaupungin vastaanotto paikalle, vastaanotetun lumen jälkikäsittelyn ja lumen sulamisesta aiheutuvien vesien jälkikäsittelyn sekä lumenvastaanotto paikan hoidon.

Edellisestä hintapäivityksestä on aikaa neljä vuotta, jonka aikana lumenvastaanotto paikkojen hoito- ja kunnossapitokustannukset ovat nousseet huomattavasti mm. kohonneiden urakkahintojen myötä (esim. yleiskustannusindeksi on kasvanut välillä 2020–2023 yli 17 %). Tämän lisäksi edellisen hintapäivityksen jälkeen kaupunki on myös parantanut Honkalahden vastaanotto paikkaa mm. rakentamalla sinne uuden puomin, ottamalla käyttöön avainkorttiin perustuvan seurantajärjestelmän sekä parantamalla kulkuyhteyksiä ja laajentamalla kippausaluetta.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella esitetään lumen vastaanottomaksun korottamista kymmenellä prosentilla. Uudeksi lumen käsittelymaksuksi tulee täten 1,65 euroa/m³.

Vaikutusten arviointi

Lumen vastaanottomaksun korottaminen 10 %:lla riittää toistaiseksi kattamaan lumenvastaanotto paikkojen toiminnasta aiheutuvat kulut.

Yhdyskuntatekniset palvelut 2024 -kyselytutkimuksen tulokset

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 167
5962/10.03.01.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kunnossapitopäällikkö Markku Kolari, puh. 044 718 5675
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta merkitsee kyselytutkimuskyselyn tulokset tiedoksi.

Päätös

Merkitään, että jäsen Hannu Kokki saapui takaisin kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että kunnossapitopäällikkö Markku Kolari poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Kuopio osallistui jälleen huhti-toukokuussa 2024 FCG:n laatimaan kyselytutkimukseen, jossa selvitettiin kuntalaisten tyytyväisyyttä yhdyskuntateknisiä palveluja kohtaan. Tutkimukseen osallistui yhteensä 28 kuntaa.

Kuopiossa kysely postitettiin 3 000 taloudelle, joista 493 palautti kyselylomakkeen ja 156 vastasi kyselyyn verkossa. Vastausprosentti Kuopion aineistossa oli 22 %, joka on kaksi prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2023, ollen silti kaksi prosenttiyksikköä yli maan keskiarvon.

Kyselytutkimus selvitti asukkaiden suhtautumista katujen ja puistojen hoitoon, katuvalaistukseen, vesi- ja viemärihuoltoon sekä jätehuoltoon. Kyselyssä oli mukana myös liikuntapaikkojen hoito. Kyselytutkimuksen tuloksia verrattiin muiden kyselyyn osallistuneiden kuntien asukkaiden antamiin tuloksiin.

Koko tutkimus on löydettävissä esityksen liitteenä internetissä. Kuopion yhteenveto on sivulla 6. Positiivinen merkittävä muutos on merkitty vihreällä värillä ja negatiivinen muutos punaisella värillä. Vastaavasti on merkitty myös merkittävät erot kuntien keskiarvoon.

Kyselytutkimuksessa käytetään yhteensä 34 mittaria. Kuopiolaisten vastauksissa näkyi edellisestä vuodesta negatiivisia muutoksia juomaveden laatu, jätekuljetusten toimivuus, katuvalaistus pyöräteillä, sekä leikkipaikkojen siisteys ja varusteiden kunto -mittareilla. Paperin keruupisteiden sijainti -mittari pysyi muuttumattomana. Loput 29 mittaria osoittivat Kuopion tuloksissa positiivista muutosta, joista suurin positiivinen muutos oli asuntoalueiden puistot -mittarilla (+0,13)

Kuopio on kuntien keskiarvoa merkittävästi heikompi autoliikenteen liikennevalo-ohjauksessa. Toisaalta Kuopio on merkittävästi kuntien keskiarvoa parempi mm. lumen aurauksessa asuntokaduilta, jalankulku- ja pyöräteiltä sekä näiden liukkaudentorjunnassa. Huomattavasti kuntien keskiarvoa parempi Kuopio on myös katuvalaistuksen, sekä järjestetyn jätteenkuljetuksen että vaarallisten jätteiden keruupisteiden sijainnin osalta.

Katujen hoidon osalta myönteistä on, että muutokset ovat olleet kaikilla mittareilla edelliseen vuoteen parempia. Mainitsemisen arvoista on Kuopion nouseminen talvihoidon tyytyväisyyden mittarilla osallistujakuntien joukossa sijalle 2. Juuri talvihoito -mittaria käytetään koko kaupungin tasolla yhtenä kaupunkitekniikan palvelujen vaikuttavuusmittarina.

Aiempien vuosien tapaan Kuopio on saanut keskiarvoa heikompia tuloksia puistojen- ja liikuntapaikkojen hoidon sekä liikennevalo-ohjauksen -mittareilla. Vuonna 2024 kaikilla em. mittareilla oli havaittavissa nousua Kuopion silti jäädessä näillä mittareilla osallistujakuntien joukossa sijoille 19-21.

Jätehuolto -mittarien arvot ovat myös nousseet edellisvuodesta. Jätehuolto hoidetaan Kuopiossa keskiarvoa paremmin kaikkien jätehuolto -mittareiden perusteella Kuopion ollessa verrokkikuntien joukossa sijalla 5.

Katuvalaistuksen osalta nousua on kaikilla mittareilla edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaisuudessa Kuopio on noussut kaupunkien vertailussa edellisen vuoden toiselta sijalta ensimmäiseksi.

Kyselyssä tiedusteltiin myös kansalaisten mielipiteitä katujen ja puistojen panostuskohteisiin. Katujen osalta panostusta toivottiin erityisesti päällysteiden kunnossapitoon ja seuraavaksi eniten katujen lumenpoistoon sekä jalankulku- ja pyöräteiden talvihoitoon (lumen poisto ja hiekoitus). Puistojen osalta panostukset tulisi suunnata penkkeihin ja istuimiin, lasten leikkipaikkoihin ja asuinalueiden lähimetsien hoitoon. Parhaiten voidaan vaikuttaa puistojen yleiseen viihtyvyyteen puhtaanapidolla ja siivouksella.

Edelleen kyselyssä selvitettiin tyytyväisyyttä asiointiin teknisen toimen kanssa. Henkilökunnan käytös ja asiantuntemus erottui Kuopiossa edukseen. Aukioloaikoja sen sijaan ei kiitelty.

Arviointia kunnossapitoalueittain

Kyselytutkimuksen alueellisessa osassa pyrittiin tutkimaan eroavaisuuksia eri kunnossapitoalueiden kesken.

Tarkkaa analyysia on alueellisten vastausten perusteella vaikea tehdä. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että vastausten arvot ovat edellistä vuotta paremmat lähes kaikilla mittareilla. Leikkipaikkojen siisteys ja varusteiden kunto -mittarilla oli havaittavissa laskua.

Yksittäisistä alueurakka-alueista edellisvuoteen verrattuna suurinta nousua nähtiin pohjoisella urakka-alueella.

Alueellisissa vastauksissa selvästi alhaisimmat arvosanat kunnossapidon osalta on edelleen saatu Juankoskelta ja korkeimmat Maaningalta sekä keskustasta.

Kyselyn tulokset huomioidaan palveluja kehitettäessä.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

5962/2024 Alueelliset tulokset Kuopiossa

5962/2024 Kyselytutkimuksen tulokset

KYP tiedonannot

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 168
17/00.01.01/2024

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja päättää, ettei mainituissa päätös pöytäkirjoissa olevia otto-oikeuden alaisia päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Viranhaltijapäätökset 20.8. - 9.9.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 154, § 155, § 156, § 157, § 158, § 159, § 160, § 161, § 163, § 165, § 167, § 168

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 162, § 164, § 166**Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteke.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta
Kirjaamo
Tulliportinkatu 31
PL 228
70101 KUOPIO
kirjaamo(at)kuopio.fi
Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.